

PROTOKOLL

År 2016, den 23., 24. 25. august samt 8. og 9. september ble det holdt forhandlinger vedrørende tariffrevisjonen per 1. mai 2016 - sentrale forhandlinger mellom arbeidstakerorganisasjonene og Hovedorganisasjonen Virke på Virke/HUK.

Til stede fra partene én eller flere dager:

Fra Hovedorganisasjonen Virke:

Ann Torunn Tallaksen
Constanze von Essen
Terje Flotve
Mette Kalve
Jon Krognen
Therese Bjor Rønningen
Ken Davidsen
Eivor Winther Sunesen
Gunn Bratseth
Øystein Haukås
Inger Lise Blyverket
Camilla Forgaard Rukin
Geir Waage Aurdal
Trond Teisberg
Mette Fyrsteng
Mette B. Persson
Stian Sigurdsen
Bård Westbye

Rådgivere:
Marianne Pedersen
Kirsten Haug
Marte Solberg
Magnus Flaaten

Fra arbeidstakerorganisasjonene:

Bibliotekarforbundet

Jan Pieter Groenhof (e.f)

Delta

Sveinung Berger
Merete Morken
Jan Pieter Groenhof
Christine Ugelstad Svendsen

Fagforbundet

Raymond Turøy
Anne Green Nilsen
Kari Anne Hansen Heien
Anne-Karine Stønjum
Åse Helene Tvedt
Steinar Fuglevåg

Fellesorganisasjonen (FO)

Irmelin Sangolt Tjelflaat
Irmelin Stødle

Musikernes Fellesorganisasjon

Janne Hegna
Hans Ole Rian

Negotia

Mona Hermansen

Norsk Tjenestemannslag

Tove Malkenes Helvik
Relsen Larsen
Ragnar Myhren
Mari Grete Bårdsen
Morten Uglemsmo

Parat

Victoria Krefting Rynning

Skolelederforbundet

Jan Pieter Groenhof (e.f)

STAFO

Paul Pedersen

2

Det er ført forhandlinger for følgende avtaler:

Landsoverenskomst for helse- og sosiale tjenester med parter:

Akademikerforbundet, Delta, Den norske legeförening, Det Norske Diakonforbund, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Lederne, Negotia, NITO, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Psykologforening, Norsk Radiografforbund, Norsk Sykepleierforbund, Negotia, Norsk Tjenestemannslag, Parat, Presteforeningen, Samfunnsviterne og Utdanningsforbundet.

Landsoverenskomst for barnehager med parter:

Akademikerforbundet, Delta, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Tjenestemannslag, Parat, Skolelederforbundet, Skolenes Landsforbund og Utdanningsforbundet

Landsoverenskomst for utdanning med parter:

Akademikerforbundet, Bibliotekarforbundet, Delta, Det Norske Diakonforbund, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Folkehøgskoleforbundet, Forskerforbundet, Musikernes Fellesorganisasjon, Noregs Kristelige Folkehøgskolelag, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Lektorlag, Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Norsk Tjenestemannslag, Parat, Presteforeningen, Samfunnsviterne, Skolenes Landsforbund og Utdanningsforbundet

Landsoverenskomst for spesialisthelsetjenesten med parter:

Akademikerforbundet, Delta, Den norske Legeförening, Det Norske Diakonforbund, Den norske tannlegeforening, Det Norske Maskinistforbund, Econa, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Forskerforbundet, Lederne, NITO, Norges Farmaceutiske Forening, Norges Juristforbund, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Psykologforening, Norsk Radiografforbund, Norsk Sykepleierforbund, Parat, Presteforeningen Samfunnsviterne, Tekna, Utdanningsforbundet

Landsoverenskomst for høyskoler med parter:

Akademikerforbundet, Bibliotekarforbundet, Delta, Den norske legeförening, Det Norske Diakonforbund, Econa, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Folkehøgskoleforbundet, Forskerforbundet, Musikernes Fellesorganisasjon, Negotia, NITO, Noregs Kristelige Folkehøgskolelag, Norges Juristforbund, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Lektorlag Norsk Psykologforening, Norsk Sykepleierforbund, Norsk Tjenestemannslag, Norsk Fysioterapeutforbund, Parat, Presteforeningen, Samfunnsviterne, Samfunnsøkonomene, Skolenes Landsforbund, Tekna og Utdanningsforbundet

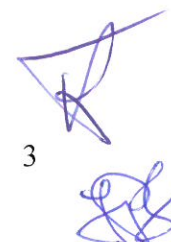
Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner med parter:

Akademikerforbundet, Arkitektenes Fagforbund, Bibliotekarforbundet, Delta, Econa, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Forskerforbundet, Lederne, Musikernes Fellesorganisasjon, Negotia, Norges Juristforbund, Norsk Tjenestemannslag, Parat, Presteforeningen Samfunnsviterne, STAFO, og Utdanningsforbundet

Landsoverenskomst for virksomheter med parter:

Akademikerforbundet, Bibliotekarforbundet, Delta, Den norske legeförening, Det Norske Diakonforbund, Det Norske Maskinistforbund, Econa, Fagforbundet, Fellesorganisasjonen (FO), Forskerforbundet, Lederne, Musikernes Fellesorganisasjon, Negotia, NITO, Norges Juristforbund, Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Lektorlag, Norsk Psykologforening, Norsk Radiografforbund, Norsk Sykepleierforbund, Norsk Tjenestemannslag, Parat, Presteforeningen, Samfunnsviterne, Skolelederforbundet, Skolenes Landsforbund, STAFO og Utdanningsforbundet

* * * * *

Felles protokolltilførsel:

Det tas forbehold om at det opptas nye forhandlinger dersom andre organisasjoner gjennom mekling eller på annen måte skulle oppnå bedre resultat.

I. Til protokollen

---

1. Tjenestepensjon

a) Følgende endringer gjøres i samtlige overenskomster:

XX Pensjon

Det er en tariffplikt at det opprettes en pensjonsordning.

Nytt avsnitt.

Denne kan tegnes i Statens Pensjonskasse, Kommunal Landspensjonskasse eller et privat forsikringsselskap.

(.....)

Nytt siste avsnitt:

Pensjonsordningen kan også tegnes etter lov om tjenestepensjon og i tråd med de vilkår som fremgår av pkt. 4, 5 og 6 i vedlegget til protokoller av 28. august 2014 og protokoll av 6. oktober 2015, kalt Forsikret tjenestepensjon Virke.

Endringene innarbeides i følgende bestemmelser i overenskomstene:

- Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester: Kap. 1, § 15
- Landsoverenskomst for barnehager: Kap. 2, pkt. 2.1
- Landsoverenskomst for utdanning: Kap. 2, pkt. 2.1
- Landsoverenskomst for spesialisthelsetjenesten: Kap. 1, § 15
- Landsoverenskomst for høyskoler: Kap. 4
- Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner: Kap. 4 (fellesdel alle museer)
- Landsoverenskomst for virksomheter: § 22

b) Tekst til protokollen:

Partene er enige om at det i en del virksomheter, både medlemmer av Virke og potensielle medlemmer, er krevende å sikre fortsatt drift med offentlig lik tjenestepensjonsordning. Dette begrunnet i konkurransemessige og økonomiske forhold.

For virksomheter som leverer tjenester til det offentlige via anbud eller liknende, fører offentlig lik tjenestepensjon til særlig store utfordringer knyttet til balanseføring av fremtidige forpliktelser, forutsigbarhet og finansiering av drift.

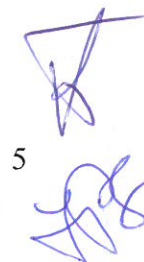
Nye virksomheter som ønsker medlemskap i Virke og som omfattes av en eller flere av nedenfor nevnte overenskomster, vil i mange tilfeller ikke kvalifisere til opptak i pensjonskasser som gir offentlig lik tjenestepensjonsordning.

På denne bakgrunn avtales derfor partene Forsikret tjenestepensjon Virke for å øke forutsigbarheten og derigjennom bedre konkurransesituasjonen for blant andre konkurranseutsatte virksomheter. Etableringen av et slikt alternativ i tariffavtalene vil også forsterke Virkes mulighet til å være en attraktiv arbeidsgiverorganisasjon for ideell sektor.

Forsikret tjenestepensjon Virke gjøres gjeldende for følgende overenskomster:

- Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester
- Landsoverenskomst for barnehager
- Landsoverenskomst for utdanning
- Landsoverenskomst for spesialisthelsetjenesten
- Landsoverenskomst for høyskoler
- Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner
- Landsoverenskomst for virksomheter

Når en virksomhet vurderer overgang til Forsikret tjenestepensjon Virke, skal følgende prosedyre følges:

5

- Lokal arbeidsgiver varsler Virke om at det er behov for å vurdere endring av virksomhetens pensjonsordning. Virke informerer deretter berørte arbeidstakerorganisasjoner.
- Lokal arbeidsgiver har ansvar for at det gjennomføres grundige lokale prosesser med virksomhetens tillitsvalgte og slik at ansatte sikres medbestemmelse.
- Den lokale prosessen skal starte med:
  - Gjennomgang av virksomhetens økonomiske situasjon og de forhold som ligger til grunn for vurdering av endring
  - Gjennomgang av egenskapene ved de to tjenstepensjonsordningene
  - Kartlegging av konsekvenser for de ansatte og virksomheten ved en endring, både nåtidig og framtidig.
- De ansatte skal sikres god informasjon og innflytelse i de lokale prosessene: Det legges til at hovedavtalens regler om informasjon og drøfting følges, herunder tidlig og løpende involvering av de tillitsvalgte. I tilfeller der organiserte ansatte, eller grupper av organiserte ansatte, i utgangspunktet ikke er representert ved egen tillitsvalgt i virksomheten, kan de likevel stille med representant. Det skal settes av nødvendig tid til prosessen lokalt.
- De sentrale partene skal bidra til gode lokale prosesser gjennom blant annet å tilby rådgivning, veiledning og fellesopplæring. Dette skjer etter initiativ fra de lokale parter.
- Prosessen lokalt munner ut i en drøftingsprotokoll som danner grunnlaget for virksomhetens valg om overgang til Forsikret tjenstepensjon Virke. Der det konstateres vesentlige enkeltstående og individuelle tap, bør kompensasjon vurderes.
- Dersom det oppstår uenighet om ovenstående prosedyre er fulgt, må dette protokolleres og saken bringes inn for de sentrale parter for behandling. Siktemålet med en slik behandling er å få ryddet opp i uenigheter og sikre en fortsatt god prosess lokalt.

2. Utvalg vedrørende overenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner

Partene er enige om å nedsette et partssammensatt utvalg for Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner. Utvalget skal bestå av 4 + 4 representanter.

Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner følger hovedtariffavtalen i staten. Utvalget skal gjennomgå og vurdere museer og andre kulturinstitusjoner sine spesielle utfordringer. I dette ligger offentlig tilknytning, offentlig tilskudd og annen finansiering. Forhold knyttet til ansattes lønns- og arbeidsvilkår skal også vurderes.

Utvalget skal levere sin innstilling senest innen 31.12.2017.

3. Utvalg vedrørende avtalestruktur

Partene har som felles mål å styrke HUK-området. Partene ønsker å videreføre HUK-områdets egenart og kvaliteter, men er enige om at det er behov for løpende å vurdere overenskomstenes struktur, antall og innretning.

Partene er derfor enige om å nedsette et utvalg som skal gjennomgå HUK-avtalene med mål om at overenskomstene skal kunne brukes som attraktive og nyttige verktøy i det daglige, både for arbeidsgivere og arbeidstakere.

Utvalget skal gjennom en bred involvering av partene, både lokalt og sentralt, gi en beskrivelse av utfordringer knyttet til dagens avtaler. Utvalget skal på bakgrunn av dette vurdere behov for endringer i avtalestruktur mv

6

Utvalget kan ta initiativ til samarbeidskonferanser, seminarer eller liknende for å hente innspill fra lokale tillitsvalgte og ledere. Det kan søkes OU-fond tjenesteytende om støtte.

Utvalget skal bestå av 4+4 representanter fra partene og skal levere en sluttrapport med utvalgets anbefalinger innen 31.12.2017. Sluttrapporten skal oversendes partene i HUK-området, og vil kunne danne grunnlag for kravene i tariffforhandlingene 2018.

4. Kompetanse

Kompetanse og kompetanseutvikling har stor betydning for den enkelte ansatte, virksomheten og samfunnet. Dette kan erverves gjennom formell utdanning, intern eller ekstern opplæring, faglig veiledning og realkompetanse.

Basert på virksomhetens mål har arbeidsgiver et ansvar for å vurdere og kartlegge virksomhetens kompetansebehov og ansattes kompetanse. På bakgrunn av ovennevnte kartlegging skal det etableres en systematisk plan for kompetansehevede tiltak i virksomheten.

Lønnsbestemmelsene i overenskomsten og lokal lønnspolitikk bygger på at det skal være en naturlig sammenheng mellom virksomhetens kompetansebehov, den enkelte ansattes kompetanse og lønn.

Kompetanseutvikling og arbeidsinnvandring

Arbeidsgiver og tillitsvalgte skal hvert år drøfte om det er et kompetansegap i virksomheten, herunder hvordan det kan legges til rette for at ansatte uten formell kompetanse får anledning til å ta fagbrev. Drøftingene skal ta utgangspunkt i virksomhetens behov for fagarbeidere og den enkelte arbeidstakers ønske om å ta fagbrev.

Ved kartlegging av ansattes kompetanse og virksomhetens kompetansebehov, skal behovet for fagarbeidere og fagarbeidere med relevant fagskoleutdanning også vektlegges.

Partene må legge til rette for at arbeidsinnvandrere i virksomheten får styrket grunnleggende ferdigheter i språk, sikkerhetskunnskap og arbeidskultur.

5. Fagarbeider med fagskoleutdanning

For Landsoverenskomstene for Helse og sosiale tjenester m.v., Landsoverenskomst for Barnehager, Landsoverenskomst for Utdanning, og Landsoverenskomst for Virksomheter innføres en ny lønnskategori for Fagarbeider med fagskoleutdanning. Lønnskategorien brukes for fagarbeidere som har spesialisering innenfor eget fagfelt i tillegg til fagbrevet. Spesialiseringen må være av minst ett års varighet (60 fagskolepoeng) og være relevant for stillingen.

Hvem som skal plasseres i lønnskategorien må vurderes ut fra innhold og krav til de enkelte stillinger. Plasseringen må skje etter en konkret lokal vurdering. Ny lønnskategori innføres fra 1.8.2017.

6. Lokale forhandlinger/arbeidstakere i adopsjons-, foreldre- og andre lønnede permisjoner

Partene er enige om at arbeidstakere i adopsjons-, foreldre- og andre lønnede permisjoner skal omfattes av lokale forhandlinger.

7. Pensjon i tariffperioden

Det vises til arbeidet som skal gjennomføres i offentlige tariffområder med sikte på å få på plass en ny offentlig tjenestepensjonsordning.

Partene vil fortløpende vurdere om dette kan få overslag til HUK-området.

7

8. Vedrørende B-tabellen, lønnsrammer og lønnsplaner

De som i dag mottar tillegg etter B-tabellen får dette omgjort til faste månedlige tillegg. Beløpet skal tilsvare dagens B-trinns tillegg. Øverste lønnsrammeinnplassering (taket) i alle lønnsrammer fjernes. Øverste lønnsinnplassering (taket) i alle lønsspenn fjernes.

9. Utskilling av oppgaver/tjenester

I de tilfeller oppgaver/tjenester vurderes overført til andre selvstendige juridiske virksomheter, som kan innebære skifte av arbeidsgiver, skal virksomheten kartlegge konsekvensene for AFP- og pensjonsvilkår for berørte ansatte. Dette gjelder blant annet fremtidig reguleringspremie for berørte ansattes oppsatte rettigheter for arbeidsgiver, samt eventuelle individuelle tap av pensjonsrettigheter som følge av utmelding av tjenstepensjonsordningen og eventuelle tap av rett til AFP helt eller delvis.

10. Hele stillinger

Overenskomstene legger til grunn at det som hovedregel skal tilsettes i hel stilling og at det skal utarbeides retningslinjer med formål om å øke antall heltidstilsatte. De sentrale parter er enige om at heltid er viktig for arbeidsmiljø, effektivitet og kvalitet i tjenesten, og anmoder partene lokalt i hver virksomhet om å arbeide for heltidskultur. Heltidskultur utvikles gjennom forankring, involvering, gode prosesser og kunnskap om hva heltid innebærer for den enkelte, for ledelse og for tjenesten.

11. Årlig lønnsregulering av stillinger som får sin lønn forhandlet lokalt

Forhandlinger gjennomføres innen 1. november 2016. Virkningsdato for lønnsendringer er 1. mai 2016, med mindre partene lokalt kommer til enighet om annen dato.

12. AFP

Følgende tas inn i samtlige overenskomster:

§ xx Avtalefestet pensjon

Avtale om ny AFP-ordning er en del av landsoverenskomsten, se bilag xx.

For virksomheter/foretak/bedrifter hvor de ansatte helt eller delvis er omfattet av en pensjonsordning som har offentlig AFP-ordning, skal det søkes unntak etter gjeldende regler hos Fellesordningen for AFP og sluttvederlag.

Ny bestemmelse plasseres slik:

- Landsoverenskomst for helse- og sosiale tjenester: Ny avsnitt i § 15
- Landsoverenskomst for utdanning: Nytt pkt 2.2
- Landsoverenskomst for barnehager: Nytt pkt 2.2
- Landsoverenskomst for virksomheter: Ny § 30, dagens §§ 30 og 31 blir §§ 31 og 32
- Landsoverenskomst for høyskoler: Nytt avsnitt i kapittel 4
- Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner: Nytt avsnitt i kapittel 4
- Landsoverenskomst for spesialisthelsetjenesten: Ny avsnitt i § 15

13. Landsoverenskomsten for spesialisthelsetjenesten: Pasientrettede tiltak

Partene ser viktigheten av at partene fokuserer på hva virksomhetenes fremtidige behov representerer av kompetansebehov for de ulike ansattegrupper. I denne forbindelse er partene enige om å sette fokus på hvordan hjelpepleiers/helsefagarbeiders kvalifikasjoner kan videreutvikles og styrkes for å sikre kvalitet og god pleie av pasienter. Dette sees i forhold til

endringer og videreutvikling mht pasientbehandling, helsepolitiske mål, teknologiutvikling og samarbeid mellom profesjonsgrupper i oppgaveløsningen.

14. Varighet og regulering 2. avtaleår

Landsoverenskomstene gjøres gjeldende fra 1. mai 2016 til 30. april 2018 og videre for 1-ett-år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt skriftlig opp med 3 - tre-måneders varsel.

Før utløpet av 1.avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom Virke og arbeidstakerorganisasjonene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen 1. avtaleår.

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1. mai 2017.

Partene avgjør selv hvordan de skal godkjenne forhandlingsresultatet eller et meklingsforslag.

15. Iverksetting av oppgjøret

Partene er enige om at svarfrist settes til 7. oktober 2016 kl 12:00.

II. LANDSOVERENSKOMST HELSE OG SOSIALE TJENESTER M.V.

---

1. ØKONOMI - FORUTSETNINGER (ny overskrift)

Lønnstillegg gis pr. 1.5.2016 og 1.8.2017 og bygger på følgende forutsetninger: Se Vedlegg 1.

2. ØKONOMI 2016

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.5.2016 slik: Se vedlegg 2.
Gjelder ansatte med stilling i kap. 2 pkt. 2.1.

Tillegg til ledere

Ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,4 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2016. Virkningsdato er 1.5.2016.
Gjelder ledere med stilling i kap. 2 pkt. 2.1.4.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016

Se vedlegg 3.
Gjelder kap. 2 pkt 2.1.2.

3. ØKONOMI 2017

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.8.2017 som følger: Se vedlegg 4.
Gjelder ansatte med stilling i kap. 2 pkt. 2.1.

Tillegg til ledere

Til ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,0 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2017. Virkningsdato er 1.8.2017.
Gjelder ledere med stilling i kap. 2 pkt. 2.1.4.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017

Se vedlegg 5.
Gjelder kap. 2 pkt 2.1.2.

4. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

Kap.1 Fellesbestemmelser

§ 2 Ansettelse

2.3 Heltid/deltid/fortrinnsrett/midlertidig ansatte

Andre avsnitt endres slik:

Arbeidsgiver skal minst en gang i året generelt informere og drøfte bruken av deltidsstillinger samt drøfte og utarbeide lokale retningslinjer for bruk av deltidsstillinger med de tillitsvalgte.

§ 5 Godtgjøring for særskilt arbeidstid m.m

Tillegg § 5.2

Nytt siste ledd: Lørdags- og søndagstillegg

Det kan etter drøftinger fastsettes ulike satser for tillegg et avhengig av arbeidsbelastning, arbeidstidsordning eller andre lokale behov. Tilleggene bør innrettes slik at det stimulerer til flere hele stillinger

Det bør som hovedregel være samme prinsipper for satsene i hele virksomheten

5.4 Kvelds- og nattillegg

Tillegg § 5.4.1 og 5.4.2

Nytt siste ledd: Kvelds- og nattillegg

Det kan etter drøftinger fastsettes ulike satser for tillegg et avhengig av arbeidsbelastning, arbeidstidsordning eller andre lokale behov. Tilleggene bør innrettes slik at det stimulerer til flere hele stillinger

Det bør som hovedregel være samme prinsipper for satsene i hele virksomheten.

5.4.2 Andre arbeidstakere

Endres slik:

Arbeidstakere som ikke kommer inn under pkt. 5.4.1, tilstås minst kr ~~24~~ 26,- per arbeidet time for ordinært arbeid mellom kl. 17.00 og 06.00.

§ 7 Ferie

7.1 Erstatning av ferie

Endres slik:

Arbeidstakere som godtgjør ved legettest at vedkommende under ferie har vært arbeidsufør i minst 1 virkedag* får tilsvarende ferie erstattet.

*) Gjelder fra 1. juli 2014

§ 8 Lønn under sykdom, svangerskap, fødsel og adopsjon

8.2 Sykdom

8.2.2 Omfang/lønnens størrelse

Ingen endring i dette punktet. Endringen gjøres i pkt. 8.2.3.

8.2.3 Lønnsrettigheter for arbeidstakere etter fylte 67 år

Endres slik:

Arbeidstakere som fortsetter i tjenesten etter fylte 67 år, har samme rettigheter til lønn ved sykdom eller skade som arbeidstakere yngre enn 67 år.

For arbeidstakere som fortsetter i tjeneste etter fylte 67 år, begrenses retten til full lønn under sykdom av folketryktdloven § 8-51. Etter utløpet av stønadsdagene i § 8-51 utbetaler arbeidsgiver differansen mellom full lønn og pensjon. Arbeidstaker dokumenterer pensjonens størrelse.

§ 9 Lønn under avtjening av verneplikt

9.2 Lønnens størrelse

9.2.1 Forsørger

Endres slik:

Arbeidstakere med forsørgeransvar utbetales full lønn med fradrag av godtgjørelse fra militære myndigheter. Med forsørgeransvar forstås at arbeidstakeren forsørger barn under 18 år. Det samme gjelder dersom ektefelle/samboer har lavere inntekt enn ~~kr 160.000~~ 3 G. (...)

Kap.2 Lønnsbestemmelser

Garantilønssystemet avtalt i 2014 innarbeides i overenskomsten kap. 2.1 med endringene avtalt i 2016 og 2017.

(flyttet hit)

2.1 Stillinger omfattet av sentralt fastsatt ~~minstelønssystem~~ **garantilønssystem**

Endret tittel.

2.1.1 Innledende bestemmelser

~~Garantilønssystemet avtalt i 2014 innarbeides i overenskomsten med endringene avtalt i 2016.~~
(flyttet opp)

1. avsnitt endres slik:

Partene er enige om at dette er et **minstelønssystem** **garantilønssystem**. Oppgitt **minstelønn** **garantilønn** er bruttolønn basert på hel stilling.

4. avsnitt endres slik:

Ledere skal lønnes høyere enn arbeidstakere de er satt til å lede. Unntak for dette kan blant annet gjelde for underordnet som har personlig avlønning på grunn av spesial-, spisskompetanse, **retrettstilling** eller lignende.

2.1.2 ~~Minstelønns~~garantier **Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet** Endret tittel.

Gammel minstelønnstabell og sentrale lønnstillegg pr 1.5.2014 strykes.

Nytt pkt. 2.1.2.1:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016.

Nytt pkt. 2.1.2.2:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017.

2.1.3 Følgende stillinger omfattes av ~~sentralt fastsatte minstelønns~~ **sentralt fastsatt** **garantilønn:** Endret tittel.

Nye stillingsbenevnelser:

Fagarbeider med fagskoleutdanning

Fagarbeider med fagskoleutdanning (med særaldersgrense)

Stillingsoversikten tilpasses nytt lønssystem ved at lønnskategorier (bokstav A - E) utgår og erstattes med stillingsbenevnelser i garantilønnstabellen. Tilpasningene gjøres under redigering av overenskomsten og i tråd med Hovedtariffavtalen i KS-området.

2.1.5 Unge arbeidstakere **per 1.mai 2014**

Endret tittel.

2.2 Stillinger omfattet av lokal lønns- og stillingsplassering

Ny stillingsbenevnelse:

Pedagogisk-psykologisk rådgiver

Kap. 3 Forhandlingsbestemmelser

§ 3.1.1 (3. avsnitt) ny siste setning: det skal tilstrebes enighet om kriteriene.

Kap.4 Varighet og regulering av 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomsten gjøres gjeldende fra 1.mai ~~2014~~ **2016** til 30. april ~~2016~~ **2018** og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai ~~2015~~ **2017**.

III. LANDSOVERENSKOMST BARNEHAGER

---

1. ØKONOMI - FORUTSETNINGER

(ny overskrift)

Lønnstillegg gis pr. 1.5.2016 og 1.8.2017 og bygger på følgende forutsetninger: Se Vedlegg 1.

2. ØKONOMI 2016

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.5.2016 slik: Se vedlegg 2.

Gjelder ansatte med stilling i kap. 3 pkt. 3.2.

Tillegg til ledere

Ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,4 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2016. Virkningsdato er 1.5.2016.

Gjelder ledere med stilling som ikke er omfattet av garantilønssystem i kap. 3 pkt. 3.2.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016

Se vedlegg 3.

Gjelder kap. 3 pkt 3.2.

3. ØKONOMI 2017

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.8.2017 som følger: Se vedlegg 4.

Gjelder ansatte med stilling i kap. 3 pkt. 3.2.

Tillegg til ledere

Til ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,0 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2017. Virkningsdato er 1.8.2017.

Gjelder ledere med stilling som ikke er omfattet av garantilønssystem i kap. 3 pkt. 3.2.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017

Se vedlegg 5.

Gjelder kap. 3 pkt 3.2.

4. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

Kap.1 Fellesbestemmelser

§ 2 Ansettelse

2.3 Heltid/deltid/fortrinnsrett/midlertidig ansatte

Andre avsnitt endres slik:

Arbeidsgiver skal minst en gang i året generelt informere og drøfte bruken av deltidsstillinger samt drøfte og utarbeide lokale retningslinjer for bruk av deltidsstillinger med de tillitsvalgte.

§ 4 Arbeidstid

4.6 Spesielt for barnehager

4.6.2 Førskolelærer/pedagogisk leder **Pedagogisk personale**

Endret tittel.

Endres slik:

~~Den alminnelige arbeidstid er 37,5 timer per uke hvorav 33,5 timer per uke skal være lagt til barnehagen.~~

~~For- og etterarbeid samt foreldrekontakt som ikke kan utføres innenfor rammen av de 33,5 timene gir ikke rett til overtidsgodtgjørelse.~~

~~I den utstrekning foreldremøter eller andre møter pålegges utenfor arbeidstiden skal medgått tid enten kompenseres med tilsvarende fritid eller med overtidsbetaling. I de tilfeller det kompenseres med fritid skal overtidstillegg utbetales.~~

~~Den ordinære arbeidstiden er 37,5 timer pr uke. Minst fire timer gjennomsnitt pr uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging, for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/ barnehagelærere. Organiseringen av denne tiden fastsettes etter drøftinger. Det er leders ansvar å legge til rett for at dette arbeidet kan utføres som forutsatt, både individuelt og sammen med andre, og at de fysiske arbeidsforholdene er tilfredsstillende.~~

§ 7 Ferie

7.1 Erstatning av ferie

Endres slik:

Arbeidstakere som godtgjør ved legeattest at vedkommende under ferie har vært arbeidsufør i minst 1 virkedag* får tilsvarende ferie erstattet.

~~*) Gjelder fra 1. juli 2014~~

§ 8 Lønn under sykdom, svangerskap, fødsel og adopsjon

8.2 Sykdom

8.2.2 Omfang/lønnens størrelse

Ingen endring i gjeldende punkt.

8.2.3 Lønnsrettigheter for arbeidstakere etter fylte 67 år

Endres slik:

~~Arbeidstakere som fortsetter i tjenesten etter fylte 67 år, har samme rettigheter til lønn ved sykdom eller skade som arbeidstakere yngre enn 67 år.~~

~~For arbeidstakere som fortsetter i tjeneste etter fylte 67 år, begrenses retten til full lønn under sykdom av folketrygdloven § 8-51. Etter utløpet av stønadsdagene i § 8-51 utbetaler arbeidsgiver differansen mellom full lønn og pensjon. Arbeidstaker dokumenterer pensjonens størrelse.~~

§ 9 Lønn under avtjening av verneplikt

9.2 Lønnens størrelse

9.2.1 Forsørger

Endres slik:

Arbeidstakere med forsørgeransvar utbetales full lønn med fradrag av godtgjørelse fra militære myndigheter. Med forsørgeransvar forstås at arbeidstakeren forsørger barn under 18 år. Det samme gjelder dersom ektefelle/samboer har lavere inntekt enn ~~kr 160.000 3 G.~~ (...)

Kap. 3 Lønnskategorier og lønnplasseringer m.v

Garantilønnsystemet avtalt i 2014 innarbeides i overenskomsten kap. 3.2 og 3.5 med endringene avtalt i 2016 og 2017.

(flyttet hit)

3.2 ~~Minstelønns~~garantier Garantilønnstabell og lønnstillegg ved ansiennitet

Endret tittel.

Gammel minstelønnstabell og sentrale lønnstillegg pr 1.5.2014 strykes.

Nytt innledende avsnitt:

Partene er enige om at dette er et garantilønssystem. Oppgitt garantilønn er bruttolønn basert på hel stilling.

Nytt pkt. 3.2.1:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016.

Nytt pkt. 3.2.2:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017..

Endret nummerering av gammelt pkt. 3.2.1 Lønnsdefinisjoner til nytt pkt. 3.2.3.

3.5 Sentralt lønns- og stillingsregulativ

3.5.1 Innledende merknader

Siste avsnitt endres slik:

Ved lønsfastsettelsen skal det bli tas hensyn til stillingens kompleksitet, og den enkelte ansattes kompetanse, ansvar, innsats og resultatoppnåelse. Leder med direkte lederansvar skal som hovedregel lønnes høyere enn arbeidstakere de er satt til å lede. Unntak for dette kan blant annet gjelde for underordnet som har personlig avlønning på grunn av spesial-, spisskompetanse, **retrettstilling** eller lignende.

3.5.2 Stillinger

Stillingskodene i tabellen fjernes slik:

~~Kode~~ /Stillingsbenevnelse	
~~6332~~ Assistent	
~~7024~~ Barnepleier	
~~6517~~ Ergoterapeut	
~~7517~~ Fagarbeider	
~~7066~~ Fysioterapeut	
~~6709~~ Førskolelærer	
~~7637~~ Pedagogisk leder *	
~~7210~~ Renholder	
~~7522~~ Spesialpedagog	
~~6712~~ Styrer	
~~6544~~ Vaktmester	

Ny merknad:

~~Kode/s~~ Stillingsbenevnelse ~~6709~~ Førskolelærer skal også brukes for barnehagelærer/førskolelærer uten godkjent utdanning (på dispensasjon).

Stillingsoversikten tilpasses nytt lønssystem ved at lønnskategorier (bokstav A - E) utgår og erstattes med stillingsbenevnelsene i garantilønnstabellen. Tilpasningene gjøres under redigering av overenskomsten og i tråd med Hovedtariffavtalen i KS-området.

3.5.3 Unge arbeidstakere - avlønning

Endres slik:

~~Unge arbeidstakere per 1. mai 2014~~	
Alder	Minstelønn
Yngre enn 16 år	80 % av garantilønn for stillinger uten krav til utdanning
Fra 16 år til 18 år	90 % av garantilønn for stillinger uten krav til utdanning

Kap 4 Forhandlingsbestemmelser

§ 4.1 (6. avsnitt) ny siste setning: det skal tilstrebtes enighet om kriteriene.

Kap.6 Varighet og regulering av 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomsten gjøres gjeldende fra 1.mai ~~2014~~ 2016 til 30. april ~~2016~~ 2018 og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai ~~2015~~ 2017.

IV. LANDSOVERENSKOMST UTDANNING

---

1. ØKONOMI - FORUTSETNINGER

(ny overskrift)

Lønnstillegg gis pr. 1.5.2016 og 1.8.2017 og bygger på følgende forutsetninger: Se Vedlegg 1.

2. ØKONOMI 2016

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.5.2016 slik: Se vedlegg 2.
Gjelder ansatte med stilling i kap. 4 pkt. 4.1, 4.2.2 og 4.3.1.

Tillegg til ledere

Ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,4 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2016. Virkningsdato er 1.5.2016.
Gjelder ledere med stilling i kap. 4 pkt. 4.2.3.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016

Se vedlegg 3.
Gjelder kap. 4 pkt 4.2.2.

3. ØKONOMI 2017

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.8.2017 som følger: Se vedlegg 4.
Gjelder ansatte med stilling i kap. 4 pkt. 4.1, 4.2.2 og 4.3.1.

Tillegg til ledere

Til ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,0 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2017. Virkningsdato er 1.8.2017.
Gjelder ledere med stilling i kap. 4 pkt. 4.2.3.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017

Se vedlegg 5.
Gjelder kap. 4 pkt 4.2.2.

4. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

Kap.1 Fellesbestemmelser

§ 2 Ansettelse

2.3 Heltid/deltid/fortrinnsrett/midlertidig ansatte

Andre avsnitt endres slik:

Arbeidsgiver skal minst en gang i året generelt informere og drøfte bruken av deltidsstillinger samt drøfte og utarbeide lokale retningslinjer for bruk av deltidsstillinger med de tillitsvalgte.

§ 5 Godtgjøring for særskilt arbeidstid m.m

Tillegg § 5.2

Nytt siste ledd: Lørdags- og søndagstillegg

Det kan etter drøftinger fastsettes ulike satser for tillegg et avhengig av arbeidsbelastning, arbeidstidsordning eller andre lokale behov. Tilleggene bør innrettes slik at det stimulerer til flere hele stillinger

Det bør som hovedregel være samme prinsipper for satsene i hele virksomheten

5.4 Kvelds- og nattillegg

5.4.1

Nytt siste ledd: Kvelds- og nattillegg

Det kan etter drøftinger fastsettes ulike satser for tillegg et avhengig av arbeidsbelastning, arbeidstidsordning eller andre lokale behov. Tilleggene bør innrettes slik at det stimulerer til flere hele stillinger

Det bør som hovedregel være samme prinsipper for satsene i hele virksomheten

5.4.2 Andre arbeidstakere

Første avsnitt endres slik:

Arbeidstakere som ikke kommer inn under pkt. 5.4.1, tilstås minst kr ~~24~~ 26,- per arbeidet time for ordinært arbeid mellom kl. 17.00 og 06.00.

5.4 Kvelds- og nattillegg

Tillegg § 5.4.1 og 5.4.2

Nytt siste ledd: Kvelds- og nattillegg

Det kan etter drøftinger fastsettes ulike satser for tillegg et avhengig av arbeidsbelastning, arbeidstidsordning eller andre lokale behov. Tilleggene bør innrettes slik at det stimulerer til flere hele stillinger

Det bør som hovedregel være samme prinsipper for satsene i hele virksomheten.

§ 7 Ferie

7.1 Erstatning av ferie

Endres slik:

Arbeidstakere som godtgjør ved legeattest at vedkommende under ferie har vært arbeidsufør i minst 1 virkedag* får tilsvarende ferie erstattet.

~~*) Gjelder fra 1. juli 2014~~

7.2 Ferie for undervisningspersonale

Endres slik:

Undervisningspersonale avvikler hele ~~den lovbestemte feriefritid (4 uker + 1 dag)~~ ferien (5 uker) sammenhengende ~~i juli måned~~ med avslutning av siste virkedag i juli måned, dersom ikke annet er fastsatt etter drøftinger mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker.

~~De avtalefestede feriedagene tas ut uten at behovet for stillinger øker, og anses avvirket i de deler av året der det ikke er arbeidsplikt.~~

§ 8 Lønn under sykdom, svangerskap, fødsel og adopsjon

8.2 Sykdom

8.2.2 Omfang/lønnens størrelse

Ingen endring i gjeldende punkt.

8.2.3 Lønnsrettigheter for arbeidstakere etter fylte 67 år

Endres slik:

~~Arbeidstakere som fortsetter i tjenesten etter fylte 67 år, har samme rettigheter til lønn ved sykdom eller skade som arbeidstakere yngre enn 67 år.~~

For arbeidstakere som fortsetter i tjeneste etter fylte 67 år, begrenses retten til full lønn under sykdom av folketrygdloven § 8-51. Etter utløpet av stønadsdagene i § 8-51 utbetaler arbeidsgiver differansen mellom full lønn og pensjon. Arbeidstaker dokumenterer pensjonens størrelse.

§ 9 Lønn under avtjening av verneplikt

9.2 Lønnens størrelse

9.2.1 Forsørger

Endres slik:

Arbeidstakere med forsørgeransvar utbetales full lønn med fradrag av godtgjørelse fra militære myndigheter. Med forsørgeransvar forstås at arbeidstakeren forsørger barn under 18 år. Det samme gjelder dersom ektefelle/samboer har lavere inntekt enn ~~kr 160.000~~ 3 G. (...)

Kapittel 3 Lønnskategorier og lønnsinnplassering mv

§3.2.2 (1. avsnitt), ny siste setning: Det skal tilstrebnes enighet om kriteriene.

Kap.4 Sentrale lønns- og stillingsbestemmelser

Garantilønnsystemet avtalt i 2014 innarbeides i overenskomstens kap.4 med endringene avtalt i 2016 og 2017.

4.1 Sentralt stillingsregulativ - stillingsgrupper

Innledende avsnitt endres slik:

Sentralt stillingsregulativ består av kap. 4, pkt. 4.2, 4.3 og 4.4, og inneholder de ulike stillingers forhandlingsbestemmelser og ~~minimumsavlønninger~~ **garantilønn**.

Gammel minstelønnstabell og sentrale lønnstillegg pr 1.5.2014 strykes.

Nytt pkt. 4.1.1:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016.

Nytt pkt. 4.1.2:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017.

4.2.2 Stillinger

Andre avsnitt endres slik:

Følgende stillinger omfattes av sentralt fastsatte ~~minstelønnsatser~~ **garantilønn**:

Stillingsoversikten tilpasses nytt lønnssystem ved at lønnskategorier (bokstav A - E) utgår og erstattes med stillingsbenevnelsene i garantilønnstabellen. Tilpasningene gjøres under redigering av overenskomsten og i tråd med Hovedtariffavtalen i KS-området.

4.2.4 Unge arbeidstakere

Siste ledd strykes slik:

~~Nye minstelønnsatser gjelder fra 1.mai 2014.~~

4.3 Undervisningsstillinger i skolen

4.3.1 Innledende merknad

Overskrift i tabellen endres slik:

~~Hovedbenevnelse/rapporteringsbenevnelse~~ **Stillingsbenevnelse**

Stillingsoversikten tilpasses nytt lønnssystem ved at lønnskategorier (bokstav A - E) utgår og erstattes med stillingsbenevnelsene i garantilønnstabellen. Tilpasningene gjøres under redigering av overenskomsten og i tråd med Hovedtariffavtalen i KS-området.

Kap. 6 Varighet og regulering av 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomsten gjøres gjeldende fra 1.mai ~~2014~~ 2016 til 30. april ~~2016~~ 2018 og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai ~~2015~~ 2017.

Vedlegg 1 Undervisningspersonalets lønnsfastsettelse og innplassering i stillingsbenevnelse

Merknader:

Faglærere i yrkesfaglige studieretninger

Endres slik:

~~Ansatte i undervisningsstilling som har godkjent fagbrev, svennebrev eller annen yrkesfaglig utdanning i videregående opplæring, 2-års yrkesteoretisk utdanning utover videregående skoles nivå og 4-års yrkespraksis etter fullført videregående opplæring og pedagogisk kompetanse (PPU) med avlagt eksamen før 01.08.99, innplasseres i stillingsbenevnelse Lærer. Er pedagogisk kompetanse (PPU) tatt etter 01.08.99, innplasseres i stillingsbenevnelse Adjunkt.~~

~~I tillegg til universitets- og høyskoleutdanning skal videreutdanning for faglærere i yrkesfaglige studieretninger tatt utenom universitet og høyskolesystemet (f. eks. ett fagbrev i tillegg til det som gir tilsetningskompetanse) godkjennes som videreutdanning og gi grunnlag for innplassering i ny stillingsbenevnelse. Ett ekstra fagbrev vurderes lik 60 studiepoeng.~~

~~Ansatte i undervisningsstilling som har godkjent fagbrev, svennebrev eller annen yrkesfaglig utdanning i videregående opplæring, 2-års yrkesteoretisk utdanning ut over videregående skoles nivå og 4 års yrkespraksis etter fullført videregående opplæring og pedagogisk kompetanse (PPU) innplasseres i stillingskøebenevnelse Adjunkt, gjeldende fra 1. 5 2016. Tilsvarende gjelder for tilsatte i undervisningsstilling som har godkjent fagbrev, svennebrev eller annen yrkesfaglig utdanning i videregående opplæring, 4 års yrkespraksis etter fullført videregående opplæring og fullført 3-årig yrkesfaglærerutdanning.~~

~~Kompetansen faglærere i yrkesfaglige utdanningsprogram tilegner seg gjennom videreutdanning utenom universitets- og høyskoleutdanning er en viktig del av virksomhetenes kompetansebeholdning. Forhandlinger om endret lønn som følge av relevant videreutdanning føres av lokale parter i henhold til forhandlingsbestemmelsene i kapittel 4.~~

ASO

20

JR

V. LANDSOVERENSKOMST FOR SPESIALISTHELSETJENESTEN

1. ØKONOMI 2016

Generelt tillegg

Det gis et generelt tillegg på kr. 9 000,- til alle som er medlem i LO/YS. Det generelle tillegget inkluderes i endringer i minstelønnsatsene. Tillegget er et bruttotillegg, og gis med virkning fra 1. juli 2016.

Ny minstelønn

Minstelønnsatsene endres med virkning fra 1. juli 2016 slik:

Lønns-kategori	Stillingsgrupper	0 år	4 år	8 år	10 år	20 år
A	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	294 000	299 000	310 000	355 000	385 000
B1	Stillinger hvor det kreves fagarbeiderutdanning eller tilsvarende utdanning	330 000	335 000	341 000	392 000	
B2	Stillinger hvor det kreves fagarbeiderutdanning eller tilsvarende utdanning og autorisasjon etter lov om	330 000	335 000	341 000	392 000	
C	Stillinger hvor det kreves 3 års høyskoleutdanning	380 000	390 000	410 000	447 000	
D	Stillinger hvor det kreves om høyskoleutdanning samt ytterligere spesialutdanning	415 000	430 000	447 000	490 000	

Ansatte i stillingsgruppe D med 16 års ansiennitet eller mer skal være sikret et tillegg på 2,5 % fra 1. juli 2016. Generelle tillegg eller tillegg som følge av eventuelt endret minstelønn fra 1. juli går til fradrag.

Lokale forhandlinger

Det gjennomføres lokale forhandlinger i virksomhetene med medlemmer i LO/YS med en lokal pott på 0,9 % med virkning fra 1. juli 2016.

Lønn til ledere

Ledere med personal- og økonomiansvar for ansatte som får sine lønnsvilkår regulert etter overenskomstens bestemmelser, skal avlønnes over det høyeste minstelønnsnivået, for dem de er satt til å lede.

Frister

Alle de lokale forhandlingene skal være slutført innen 30. november 2016. Ankefrist settes til 14. desember 2016.

2. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

Kap.1 Fellesbestemmelser spesialisthelsetjenesten

§ 14 Permisjon

Nytt siste avsnitt:

Praktisering av velferdspermisjon fastsettes i den enkelte virksomhet.

Kap.2 Lønnsbestemmelser

2.1.2 Minstelønssatser

Første avsnitt endres slik:

Arbeidstakere som er ansatt i stillinger som omfattes av minstelønssatsene garanteres følgende lønnsutvikling minstelønnsnivå fra 1. juli 2014 henholdsvis 1. juni 2016 for medlemmer i Unio-forbund og 1. juli 2016 for medlemmer i LO/YS-forbund og øvrige arbeidstakere:

Gammel minstelønnstabell med merknader erstattes av ny minstelønnstabell med merknader.

Kap. 4 Varighet og regulering 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomstene gjøres gjeldende fra 1.mai 2014 2016 til 30. april 2016 2018 og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai 2015 2017.

Kap.5 Lærlinger

Lærlinger - nytt punkt

I de tilfeller lærlingen stryker til første gangs fag-/svenneprøve, og dette ikke kan tilbakeføres til lærlingens eget forhold, anmodes virksomheten om å tilrettelegge for videreføring av nødvendig praksistid for gjennomføring av ny fag-/svenneprøve. Ved forlengelse skjer avlønning etter siste halvårssats. Det vises forøvrig til opplæringsloven.

VI. LANDSOVERENSKOMST FOR HØYSKOLER

---

1. ØKONOMI

Generelt tillegg

Med virkning fra 1. mai 2016 gis et generelt tillegg på hovedlønstabellen. Tillegget gis som prosenttillegg, 1,15 %. Den nye tabellen fremgår av Vedlegg 6.

Lokale forhandlinger

Det avsettes av 1,5 % pr dato av lønsmassen til lokale forhandlinger med virkning fra 1.juli 2016.

Virksomheten lokalt kan også avsette ytterligere midler til lokale forhandlinger, dette skal orienteres om før forhandlingene starter slik at samtlige parter er orientert om den totale økonomiske rammen. Arbeidsgiver kan ikke ensidig sette betingelser for hva et slikt tillegg skal brukes til.

Forhandlingene skal være sluttført innen 30. november 2016. Ankefrist settes til 14. desember.

2. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

Kap.1 Sentrale bestemmelser

1.1 Innledning

1.1.5 Samboere

Stryk slik:

~~Samboere – jf. fellesbestemmelsene pkt. 3.2 nr. 5, har de samme rettigheter som det ektefeller har etter landsoverenskomsten, sentrale og lokale særavtaler~~

1.2 Lønstabeller

1.2.1 Hovedlønstabell per 1. mai ~~2014~~ 2016 - se vedlegg 1.

Endres slik.

Ny lønstabell fremgår av protokollens vedlegg 6.

~~1.2.2 Tilleggslønnstabell per 1. mai 2014 - se vedlegg 2.~~

Utgår.

Tilleggslønnstabellen oppheves. Overføres til faste månedlige tillegg. Medfører ingen materielle endringer i beregningsgrunnlaget for pensjon og overtid.

1.3 Stillingsplassering

1.3.1 Lønnsrammer per 1. ~~juli mai~~ 2014 2016 - se vedlegg 3 2.

Endres slik.

Nye lønnsrammer fremgår av protokollens vedlegg 7.

1.3.2 Lønnsplaner per 1. ~~juli mai~~ 2014 2016 - se vedlegg 4 3.

Endres slik.

Nye lønnsrammer fremgår av protokollens vedlegg 8.

1.3.3 Fagarbeider/arbeidsleder

Arbeidsleder

Første avsnitt endres slik:

Med mindre partene i den enkelte virksomhet er enige om noe annet, gis arbeidsleder med direkte arbeidslederfunksjon, om nødvendig ~~tillegg etter B-tabellen~~ kronetillegg for å oppnå en avlønning svarende til to lønnstrinn utover lønnen ~~(samlet etter A- og B-tabellen)~~ til de arbeidstakere

arbeidslederen har den direkte ledelse av. Dette gjelder ikke når den underordnede har fått beholde sin tidligere stillings lønn etter reglene i fellesbestemmelsene § 10.

1.4 Sentrale forhandlinger i perioden

Tekst slettes og erstattes av følgende tekst:

De sentrale partene kan ved enighet gjøre endringer i landsoverenskomsten i avtaleperioden. Hver av partene kan i perioden fremme forslag til endringer i landsoverenskomsten av lønsmessig art, jf vedlegg 5 pkt 8, og bringe saker inn for en sentral ankenemnd.

Kap. 2 LOKALE BESTEMMELSER

2.2 Parter

Andre ledd endres slik:

Alle ~~forhandlingsberettigede tjenestemanns~~organisasjoner under en hovedsammenslutning kan lokalt velge å opptre som én part (hovedsammenslutningsmodellen).

2.5 Lokale forhandlinger

2.5.3 Særlige grunnlag

Andre ledd endres slik:

Etter avtale med de tillitsvalgte kan det tilstås tidsavgrenset eller varig lønnsendring til en ~~arbeidstaker eller grupper av arbeidstakere~~ når det er særlige vansker med å rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert arbeidskraft, eller til arbeidstaker som har gjort en ekstraordinær arbeidsinnsats. (.....)

2.5.6 Ansettelse i ledig stilling m.v.

Arbeidsgiver ~~kan~~ skal inntil 12 måneder etter ansettelse i virksomheten, og ved overgang fra midlertidig til fast ansettelse, vurdere arbeidstakerens lønsplassering på ny innenfor stillingens lønnsalternativer.

Kap.3 Fellesbestemmelser

§ 2 Definisjoner

Pkt 1 endres slik:

1. Lønn omfatter stillingens lønn etter hovedlønntabellen og ~~tilløggslønstabellens satser faste månedlige tillegg~~ dersom ikke annet er avtalt, (.....)

§ 6 Permisjoner som ikke avbryter tjenesteansieniteten

Pkt 3 endres slik:

3. Permisjon uten lønn ved militærtjeneste, sivilforsvarstjeneste, og polititjeneste ~~og siviltjeneste~~, og ved arbeid i internasjonale operasjoner, hjelpeorganisasjoner og liknende

§ 8 Kompensasjon for reiser innenlands

Bestemmelsen omredigeres slik:

Reisetid i den alminnelige arbeidstid regnes fullt ut som arbeidstid.

1. Beregning av reisetid utenom alminnelig arbeidstid:

- a) Reisetid er den tid som medgår mellom arbeidssted/bosted og bestemmelsesstedet for reisen, inkludert nødvendig ventetid underveis. Dersom
- b) reisen omfatter flere bestemmelsessteder, regnes tid for reiser mellom det enkelte bestemmelsessted som reisetid.
- c) Tid som tilbringes på hotell og lignende telles ikke som reisetid.
- d) Reisetid mellom kl. 22.00 og kl. 06.00 blir ikke regnet som arbeidstid når arbeidstakeren har rett til nattillegg eller benytter soveplass.
- e) Reisetid beregnes time for time (1:1).

2. Kompensasjon for reisetid:

- a) Opparbeidet reisetid gis som fri et tilsvarende antall timer en annen virkedag.
- b) Dersom reisetid ikke kan gis som fritid, utbetales timelønn etter tabell C, 37,5 timesatsen for beregnet reisetid. Dersom reisetiden er opparbeidet på frilørdager, søndager, ukefridager (turnusfridager), påskeaften, helge- og høytidsdager samt etter kl. 12.00 på

pinse-, jul- og nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag, utbetales timelønn etter tabell C, 37,5 timesatsen pluss 50 % for beregnet reisetid.
c) Tilleggene etter § 15 nr. 3 og 4 utbetales ikke for beregnet reisetid.

- Bestemmelsen omfatter ikke arbeidstaker i ledende stilling eller i særlig uavhengig stilling, eller som har særskilt kompensasjon for reisetid. Det fastsettes ved lokale særavtaler hvilke arbeidstakere dette gjelder.
- Arbeidet tid utover den alminnelige arbeidstid regnes som overtid. Dette gjelder også nødvendig for- og etterarbeid som må tas under reisefraværet og som har tilknytning til reiseoppdraget.

§ 15 Natt-, lørdags- og søndagsarbeid m.v

Nye satser i pkt. 4, 5 og 6:

- Arbeidstakere som blir pålagt å arbeide på lørdag eller søndag, utbetales et tillegg på Kr ~~40,-~~ 52,00 pr. arbeidet klokke time i tidsrommet lørdag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00. Tillegget utbetales i tillegg til godtgjørelse etter nr. 1 og for de dager som etter § 16 nr. 1 og 2 faller på lørdag og søndag.
- For reservetjeneste/hvilende vakt betales det i tillegg til tidsberegning følgende godtgjørelse:
Fra kl. 06.00-20.00 kr ~~4,00~~ 5,00 pr. løpende time.
Fra kl. 20.00-06.00 kr ~~8,00~~ 10,00 pr. løpende time.
- Arbeidstakere utbetales kr ~~110,-~~ 145,00 pr. arbeidsdag de har delt dagsverk dersom dagsverket inklusive opphold og hvilepauser, strekker seg over minst 9 timer. Arbeidstakere kan ikke pålegges å møte frem mer enn to ganger pr. arbeidsdag. Hvilepauser etter bestemmelsene i arbeidsmiljøloven eller etter arbeidstakernes ønske, regnes i denne forbindelse ikke som oppdeling av tjenesten. Tillegget skal ikke tilstås dersom oppdelingen av dagsverket er godtgjort på annen måte. Det fastsettes ved lokale forhandlinger hvilke arbeidstakere som skal ha tillegget.

§ 18 Lønn ved sykdom eller skade

Punkt 1 siste setning endres slik:

En arbeidstaker som har vært helt arbeidsfør i 6 måneder siden ~~han~~ vedkommende sist fikk lønn under sykdom, ~~har igjen rett til lønn under sykdom etter reglene i første ledd.~~

§ 20 Omsorg for ~~sykt~~ barn og pleie av nærstående i hjemmet

Endret tittel

Nytt punkt 8

Arbeidstaker som pleier nærstående i hjemmet i livets slutfase har rett til permisjon i inntil 60 dager for pleie av den enkelte nærstående. Arbeidsgiver forskutterer pleiepenger tilsvarende det beløpet arbeidstaker har rett til etter folketrygdloven § 9-12, dersom arbeidstaker fyller vilkårene for utbetaling etter denne bestemmelsen i folketrygdloven.

§ 21 MILITÆRTJENESTE OG ~~SIVIL-TJENESTE~~ SIVILTJENESTE

Endret tittel.

Pkt 1 endres slik:

En arbeidstaker med minst 6 måneders forutgående sammenhengende tjeneste i virksomheten, utbetales lønn i samsvar med nr. 2 og nr. 3 nedenfor under militærtjeneste, tjeneste i sivilforsvaret og pliktig polititjeneste ~~og under avtjening av sivil tjenesteplikt.~~

§ 23 Ytelser ved dødsfall / gruppelivsordning

Pkt 2. a) endres slik:

Ektefelle, ~~registrert partner~~ eller samboer: 10 G.

Kap. 8 Varighet og regulering 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomstene gjøres gjeldende fra 1.mai ~~2014~~ 2016 til 30. april ~~2016~~ 2018 og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai 2015
2017.

VII. LANDSOVERENSKOMST FOR MUSEER OG ANDRE KULTURINSTITUSJONER

---

1. ØKONOMI 2016

Generelt tillegg (gjelder lønnsalternativ A og B)

Med virkning fra 1. mai 2016 gis et generelt tillegg på hovedlønstabellen. Tillegget gis som prosenttillegg, 1,15 %. Den nye tabellen fremgår av Vedlegg 6.

Lokale forhandlinger (gjelder lønnsalternativ A og B)

Det avsettes av 1,5 % pr dato av lønsmassen til lokale forhandlinger med virkning fra 1.juli 2016.

Virksomheten lokalt kan også avsette ytterlige midler til lokale forhandlinger, dette skal orienteres om før forhandlingene starter slik at samtlige parter er orientert om den totale økonomiske rammen. Arbeidsgiver kan ikke ensidig sette betingelser for hva et slikt tillegg skal brukes til.

Forhandlingene skal være sluttført innen 30. november 2016. Ankefrist settes til 14. desember 2016.

2. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

FELLESEDEL FOR ALLE MUSEER - KAP 1-7

Kap.1 Sentrale bestemmelser - innledning

1. 5 Samboere

Strykes slik:

~~Samboere – jf. fellesbestemmelsene pkt. 3.2 nr. 5, har de samme rettigheter som det ektefeller har etter landsoverenskomsten, sentrale og lokale særavtaler~~

1.6 Tabell A - Hovedlønstabell fra 1. mai 2014 2016- se vedlegg 1

Punktet endres slik.

Ny lønnstabell fremgår av protokollens vedlegg 6.

Kap.2 Lokale bestemmelser

2.2 Parter

Andre ledd endres slik:

Alle ~~forhandlingsberettigede tjenestemanns~~organisasjonene under en hovedsammenslutning kan lokalt velge å opptre som én part (hovedsammenslutningsmodellen).

2.4 Ansettelse i ledig stilling m.v.

(Nytt tredje avsnitt)

Arbeidsgiver kan skal inntil 12 måneder etter ansettelse i virksomheten, og ved overgang fra midlertidig til fast ansettelse, vurdere arbeidstakerens lønsplassering på ny innenfor stillingens lønnsalternativer.

Kap.3 Fellesbestemmelsene

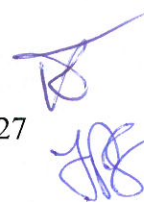
3.2 Definisjoner

Pkt. 7 endres slik:

Med deltids ~~tilsattansatt~~ forstås arbeidstaker med normal arbeidstid beregnet på ukentlig basis eller etter en gjennomsnittsberegning etter arbeidsmiljølovens regler som er kortere enn arbeidstiden for arbeidstakere i tilsvarende heltidsstilling.

3.5 Kompensasjon for reiser innenlands

AD

Bestemmelsen omredigeres slik:

Reisetid i den alminnelige arbeidstid regnes fullt ut som arbeidstid.

1. Beregning av reisetid utenom alminnelig arbeidstid:
  - a) Reisetid er den tid som medgår mellom arbeidssted/bosted og bestemmelsesstedet for reisen, inkludert nødvendig ventetid underveis. Dersom
  - b) reisen omfatter flere bestemmelsessteder, regnes tid for reiser mellom det enkelte bestemmelsessted som reisetid.
  - c) Tid som tilbringes på hotell og lignende telles ikke som reisetid.
  - d) Reisetid mellom kl. 22.00 og kl. 06.00 blir ikke regnet som arbeidstid når arbeidstakeren har rett til natt tillegg eller benytter soveplass.
  - e) Reisetid beregnes time for time (1:1).
2. Kompensasjon for reisetid:
  - a) Opparbeidet reisetid gis som fri et tilsvarende antall timer en annen virkedag.
  - b) Dersom reisetid ikke kan gis som fritid, utbetales timelønn etter tabell C, 37,5 timesatsen for beregnet reisetid. Dersom reisetiden er opparbeidet på frilørdager, søndager, ukefridager (turnusfridager), påskeaften, helge- og høytidsdager samt etter kl. 12.00 på pinse-, jul- og nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag, utbetales timelønn etter tabell C, 37,5 timesatsen pluss 50 % for beregnet reisetid.
  - c) Tilleggene etter 3.12 nr. 3 og 4 utbetales ikke for beregnet reisetid.
3. Bestemmelsen omfatter ikke arbeidstaker i ledende stilling eller i særlig uavhengig stilling, eller som har særskilt kompensasjon for reisetid. Det fastsettes ved lokale særavtaler hvilke arbeidstakere dette gjelder.
4. Arbeidet tid utover den alminnelige arbeidstid regnes som overtid. Dette gjelder også nødvendig for- og etterarbeid som må tas under reisefraværet og som har tilknytning til reiseoppdraget.

3.8. Lønn under sykdom/skade, fødsel, adopsjon, omsorg for sykt barn, velferdspermisjon og yrkesskade

Pkt 1:

*Henvisningen til tilleggslønnstabellen satses, endres til **faste månedlige tillegg**.*

3.12 Natt-, lørdags- og søndagsarbeid m.v

Nye satses i pkt. 4, 5 og 6:

4. Arbeidstakere som blir pålagt å arbeide på lørdag eller søndag, utbetales et tillegg på ~~Kr-40,-~~ **52,00** pr. arbeidet klokke time i tidsrommet lørdag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00. Tillegget utbetales i tillegg til godtgjørelse etter nr. 1 og for de dager som etter § 16 nr. 1 og 2 faller på lørdag og søndag.
5. For reservetjeneste/hvilende vakt betales det i tillegg til tidsberegning følgende godtgjørelse:
Fra kl. 06.00-20.00 kr ~~4,00~~ **5,00** pr. løpende time.
Fra kl. 20.00-06.00 kr ~~8,00~~ **10,00** pr. løpende time.
6. Arbeidstakere utbetales kr ~~140,-~~ **145,00** pr. arbeidsdag de har delt dagsverk dersom dagsverket inklusive opphold og hvilepauser, strekker seg over minst 9 timer. Arbeidstakere kan ikke pålegges å møte frem mer enn to ganger pr. arbeidsdag. Hvilepauser etter bestemmelsene i arbeidsmiljøloven eller etter arbeidstakernes ønske, regnes i denne forbindelse ikke som oppdeling av tjenesten. Tillegget skal ikke tilstås dersom oppdelingen av dagsverket er godtgjort på annen måte. Det fastsettes ved lokale forhandlinger hvilke arbeidstakere som skal ha tillegget.

3.15 Lønn under sykdom eller skade

Punkt 1 andre ledd endres slik:

En arbeidstaker som har vært helt arbeidsfør i 6 måneder siden ~~han~~ **vedkommende** sist fikk lønn under sykdom, **har igjen rett til lønn under sykdom etter reglene i første ledd.**

3.17 Omsorg for sykt barn og pleie av nærstående i hjemmet

Endret tittel

Nytt punkt 8

Arbeidstaker som pleier nærstående i hjemmet i livets slutfase har rett til permisjon i inntil 60 dager for pleie av den enkelte nærstående. Arbeidsgiver forskutterer pleiepenger tilsvarende det beløpet arbeidstaker har rett til etter folketrygdloven § 9-12, dersom arbeidstaker fyller vilkårene for utbetaling etter denne bestemmelsen i folketrygdloven.

3.18 Militærtjeneste og ~~sivil tjeneste~~ sivil tjeneste Endret tittel.

Pkt 1 endres slik:

En arbeidstaker med minst 6 måneders forutgående sammenhengende tjeneste i virksomheten, utbetales lønn i samsvar med nr. 2 og nr. 3 nedenfor under militærtjeneste, tjeneste i sivilforsvaret og pliktig polititjeneste ~~og under avtjening av sivil tjenesteplikt.~~

3.20 Ytelser ved dødsfall / Gruppelivsordning

Pkt 2. a) endres slik:

Ektefelle, ~~registrert partner~~ eller samboer: 10 G.

BESTEMMELSER FOR LØNNSALTERNATIV A - KAP. 8-11

Kap 8 Stillingsplassering

8.1 Lønnsrammer fra ~~1. juli 2014~~ 1.mai 2016 - se vedlegg 2.

Punktet endres slik.

Nye lønnsrammer fremgår av protokollens vedlegg 7.

8.2 Lønnsplaner fra ~~1. juli 2014~~ 1.mai 2016 - se vedlegg 3

Punktet endres slik.

Nye lønnsplaner fremgår av protokollens vedlegg 8.

8.3 Fagarbeider-/arbeidsleder

8.3.1 Arbeidsleder

Endres slik:

Med mindre partene i den enkelte virksomhet er enige om noe annet, gis arbeidsleder med direkte arbeidslederfunksjon om nødvendig ~~kronet~~ tillegg for å oppnå en avlønning tilsvarende til to lønnstrinn utover lønnen til de arbeidstakere arbeidslederen har den direkte ledelse av. Dette gjelder ikke når den underordnede har fått beholde sin tidligere stillings lønn etter reglene i fellesbestemmelsenes pkt 3.7.

8.3.2 Arbeidslederbegrepet

Andre ledd endres slik:

Det finnes imidlertid stillinger som fyller kravene til arbeidslederstillinger, men som har andre stillingsbetegnelser. Også ~~tjenestemenn~~ arbeidstakere i slike arbeidslederstillinger kan ~~det~~ gis ~~faste~~ månedlige tillegg på lønnstabell B, dersom vilkårene for øvrig er tilstede. En overordnet lederstilling av mer faglig og administrativ art enn en operativ lederfunksjon med direkte arbeidsledelse, omfattes ikke av bestemmelsen.

Kap.9 SENTRALE FORHANDLINGER I PERIODEN

Tekst slettes og erstattes av følgende tekst:

~~De sentrale partene kan ved enighet gjøre endringer i landsoverenskomsten i avtaleperioden. Hver av partene kan i perioden fremme forslag til endringer i landsoverenskomsten av lønsmessig art, jf vedlegg 5 pkt 8, og bringe saker inn for en sentral ankenemnd.~~

Kap.10 LOKALE BESTEMMELSER

10.5 Særlige grunnlag

Punkt 2 endres slik:

2. Etter avtale med de tillitsvalgte kan det tilstås tidsavgrenset eller varig lønnsendring til en ~~arbeidstaker eller grupper av arbeidstakere~~ når det er særlige vansker med å rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert arbeidskraft, eller til arbeidstaker som har gjort en ekstraordinær arbeidsinnsats. Kommer partene ikke til enighet, kan tvisten ikke ankes. Arbeidsgivers siste tilbud skal da gjelde. Det skal settes opp protokoll fra møtet.

4. Der dokumenterte lønnsforskjeller ikke kan forklares med annet enn kjønn, skal arbeidsgiver i samråd med de tillitsvalgte rette opp lønnsforskjellene i henhold til likestillingslovens § ~~5~~ 21

Kap.11 Fellesbestemmelser

11.3 Beregning av ansiennitet ved ansettelse

Pkt. 1 endres slik:

Ved tiltredelse fastsettes arbeidstakernes *tjenesteansiennitet dersom det er nødvendig for å fastsette lønsplassering. Ansiennitet* regnes tidligst fra fylte 18 år. Utgangspunktet for beregning av tjenesteansiennitet er den 1. i den måned vedkommende tiltrer.

11.5 Permisjoner som ikke avbryter tjenesteansienniteten

Pkt 3 endres slik:

Permisjon uten lønn ved militærtjeneste, sivilforsvarstjeneste, ~~og~~ polititjeneste ~~og sivil~~tjeneste, og ved arbeid i internasjonale operasjoner, hjelpeorganisasjoner og liknende.

BESTEMMELSER FOR LØNNSALTERNATIV B - KAP. 12

Ny tekst (kun presisering).

Kap. 13 Varighet og regulering 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomstene gjøres gjeldende fra 1.mai ~~2014~~ 2016 til 30. april ~~2016~~ 2018 og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai ~~2015~~ 2017.

VIII. LANDSOVERENSKOMST FOR VIRKSOMHETER

---

1. ØKONOMI - Vedlegg 3 Ad § 26 Lønnsbestemmelser m.v.

Generelt tillegg

Med virkning fra 1. mai 2016 gis et generelt tillegg på hovedlønntabellen. Tillegget gis som prosenttillegg, 1,15 %. Den nye tabellen fremgår av Vedlegg 6.

Lokale forhandlinger

Det avsettes 1,5 % pr dato av lønnsmassen til lokale forhandlinger med virkning fra 1.juli 2016.

Virksomheten lokalt kan også avsette ytterlige midler til lokale forhandlinger, dette skal orienteres om før forhandlingene starter slik at samtlige parter er orientert om den totale økonomiske rammen. Arbeidsgiver kan ikke ensidig sette betingelser for hva et slikt tillegg skal brukes til.

Forhandlingene skal være sluttført innen 30. november 2016. Ankefrist settes til 14. desember.

2. ØKONOMI - Vedlegg 4 Ad § 27 Lønnsbestemmelser m.v.

a) Forutsetninger

Lønnstillegg gis pr. 1.5.2016 og 1.8.2017 og bygger på følgende forutsetninger: Se Vedlegg 1.

b) 2016

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.5.2016 slik: Se vedlegg 2.
Gjelder ansatte med stilling i pkt. 1.1.2 og 1.1.3.

Tillegg til ledere

Ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,4 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2016. Virkningsdato er 1.5.2016.
Gjelder ledere med stilling i 1.1.4.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016

Se vedlegg 3.
Gjelder pkt 1.1.2.

c) 2017

Sentrale tillegg

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.8.2017 som følger: Se vedlegg 4.
Gjelder ansatte med stilling i pkt. 1.1.2 og 1.1.3.

Tillegg til ledere

Til ledere som ikke er omfattet av lokal lønns- og stillingsinnplassering gis et lønnstillegg på 2,0 % av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2017. Virkningsdato er 1.8.2017.
Gjelder ledere med stilling i pkt. 1.1.4.

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017

Se vedlegg 5.
Gjelder pkt 1.1.2.

ADS

3. ENDRINGER I OVERENSKOMSTEN

§ 1 INNLEDENDE BESTEMMELSER

4 Samboere (heterofile og homofile) og registrerte partnere
Stryktes.

§ 14 LØNN UNDER SYKDOM

2. Rett til sykelønn

Siste ledd endres slik:

En arbeidstaker som har vært helt arbeidsfør i 6 måneder siden ~~han~~ vedkommende sist fikk lønn under sykdom, har ~~på nytt~~ igjen rett til lønn under sykdom etter reglene i første ledd.

§ 16 Omsorg for sykt barn og pleie av nærstående i hjemmet

Endret tittel

Nytt siste avsnitt

Arbeidstaker som pleier nærstående i hjemmet i livets slutfase har rett til permisjon i inntil 60 dager for pleie av den enkelte nærstående. Arbeidsgiver forskutterer pleiepenger tilsvarende det beløpet arbeidstaker har rett til etter folketrygdloven § 9-12, dersom arbeidstaker fyller vilkårene for utbetaling etter denne bestemmelsen i folketrygdloven.

§ 17 MILITÆRTJENESTE OG SIVILTJENESTE

1. Generelt

Endres slik:

Arbeidstakere med minst 1 års sammenhengende tjeneste i virksomheten har rett til slik lønn som nevnt i pkt 17.2 ved militærtjeneste, tjeneste i sivilforsvaret og pliktig polititjeneste.

§ 31 Varighet og regulering 2. avtaleår

Første ledd endres slik:

Landsoverenskomstene gjøres gjeldende fra 1.mai ~~2014~~ 2016 til 30. april ~~2016~~ 2018 og videre for 1 - ett - år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 3 - tre - måneders varsel.

Tredje ledd endres slik:

Dersom partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp overenskomsten innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel, med utløp tidligst 1.mai ~~2015~~ 2017.

VEDLEGG 2 SKIFT OG TURNUS

§ 3 Natt-, lørdags- og søndagsarbeid m.v.

Nye satser i pkt. 4, 5 og 6:

4. Arbeidstakere som blir pålagt å arbeide på lørdag eller søndag, utbetales et tillegg på Kr ~~40,-~~ 52,00 pr. arbeidet klokke time i tidsrommet lørdag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00. Tillegget utbetales i tillegg til godtgjørelse etter nr. 1 og for de dager som etter § 14 4 nr. 1 og 2 faller på lørdag og søndag.
5. For reservetjeneste/hvilende vakt betales det i tillegg til tidsberegning følgende godtgjørelse:
Fra kl. 06.00-20.00 kr ~~4,00~~ 5,00 pr. løpende time.
Fra kl. 20.00-06.00 kr ~~8,00~~ 10,00 pr. løpende time.
6. Arbeidstakere utbetales kr ~~110,-~~ 145,00 pr. arbeidsdag de har delt dagsverk dersom dagsverket inklusive opphold og hvilepauser, strekker seg over minst 9 timer. (....)

AS

[Handwritten signature]
[Handwritten initials]

VEDLEGG 3 AD § 26 LØNNSBESTEMMELSER M.V.

Kap 1 Lønssystem

1.2 Lønnstabeller

Hovedlønnstabell per 1. mai ~~2014~~ 2016 - se bilag 1.

Endres slik.

Ny lønnstabell fremgår av protokollens vedlegg 6.

~~Tilleggslønnstabell per 1. mai 2014 - se bilag 2.~~

~~Utgår.~~

Tilleggslønnstabellen oppheves. Overføres til faste månedlige tillegg. Medfører ingen materielle endringer i beregningsgrunnlaget for pensjon og overtid.

(....)

1.3 Stillingsplassering

1.3.1 Lønnsrammer per 1. ~~juli~~ mai ~~2014~~ 2016 - se bilag ~~3~~ 2.

Endres slik.

Nye lønnsrammer fremgår av protokollens vedlegg 7.

1.3.2 Lønnsplaner per 1. ~~juli~~ mai ~~2014~~ 2016 - se bilag ~~4~~ 3.

Endres slik.

Nye lønnsrammer fremgår av protokollens vedlegg 8.

1.4 Sentrale forhandlinger i perioden

Tekst slettes og erstattes av følgende tekst:

De sentrale partene kan ved enighet gjøre endringer i landsoverenskomsten i avtaleperioden. Hver av partene kan i perioden fremme forslag til endringer i landsoverenskomsten av lønsmessig art, jf vedlegg 5 pkt 8, og bringe saker inn for en sentral ankenemnd.

Kap 2 Lokale forhandlingsbestemmelser

2.5 Lokale lønnsforhandlinger

2.5.2 Årlige forhandlinger

Setning i 4. avsnitt "~~Endringer etter de sentrale justeringsforhandlinger per 1. juli 2014 er innarbeidet~~" strykes.

2.5.3 Særlige grunnlag

Andre ledd gis følgende tilføyelse i første setning:

Etter avtale med de tillitsvalgte kan det tilstås tidsavgrenset eller varig lønnsendring ~~til en arbeidstaker eller grupper av arbeidstakere~~ når det er særlige vansker med å rekruttere eller beholde spesielt kvalifisert arbeidskraft, eller til arbeidstaker som har gjort en ekstraordinær arbeidsinnsats. (....)

2.5.4 Virkemidler

Pkt. g) strykes, ivaretas av pkt. h)

Kap 3 ~~Tilsetting~~ Ansettelse i ledig stilling m.v.

(Nytt annet avsnitt)

Arbeidsgiver kan skal inntil 12 måneder etter ansettelse i virksomheten, og ved overgang fra midlertidig til fast ansettelse, vurdere arbeidstakerens lønsplassering på ny innenfor stillingens lønnsalternativer

AS

33
AS

Kap 4 Fellesbestemmelser - lønssystem

4.1 Definisjoner

Pkt. 1 endres slik:

Lønn omfatter stillingens lønn etter hovedlønnstabellen og **tilleggslønnstabellens satser faste månedlige tillegg**, dersom ikke annet er avtalt.

4.5 Permisjoner som ikke avbryter tjenesteansieniteten

Pkt. 3 endres slik:

Permisjon uten lønn ved militærtjeneste, sivilforsvarstjeneste, og polititjeneste **og siviltjeneste**, og ved arbeid i internasjonale operasjoner, hjelpeorganisasjoner og liknende

VEDLEGG 4 AD § 27 LØNNSBESTEMMELSER M.V.

1. Lønnsbestemmelser

Garantilønssystemet avtalt i 2014 innarbeides med endringene avtalt i 2016 og 2017.

1.1 Stillinger omfattet av sentralt fastsatt minstelønssystem garantilønssystem
Endret tittel.

1.1.1 Innledende bestemmelser

To siste setninger i 1. avsnitt endres slik:

Partene er enige om at dette er et **minstelønssystem garantilønssystem**. Oppgitt **minstelønn garantilønn** er bruttolønn basert på hel stilling.

Første setning i 4. avsnitt endres slik:

Ledere med personal- og budsjettansvar for ansatte som får sine lønsvilkår regulert etter samme Landsoverenskomst som dem de er satt til å lede, skal avlønnes over høyeste **minstegarantilønnsnivå**. (...)

1.2.2 Minstelønnsgarantier Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet
Endret tittel.

Gammel minstelønnstabell og sentrale lønnstillegg pr 1.5.2014 strykes.

Nytt pkt. 1.2.2.1:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.5.2016.

Nytt pkt. 1.2.2.2:

Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - tabell pr. 1.8.2017.

Nytt punkt 1.1.3, gammelt pkt. 1.1.3 blir nytt pkt 1.2.2.3

1.1.3 Følgende stillinger omfattes av sentralt fastsatt garantilønn:

Nye stillingsbenevnelser:

Fagarbeider med fagskoleutdanning

Fagarbeider med fagskoleutdanning (med særaldersgrense)

Stillingsoversikten tilpasses nytt lønssystem ved at lønnskategorier (bokstav A - E) utgår og erstattes med stillingsbenevnelser i garantilønnstabellen. Tilpasningene gjøres under redigering av overenskomsten og i tråd med Hovedtariffavtalen i KS-området.

1.1.5 Unge arbeidstakere per 1.mai 2014

Endret tittel.

1.2 Stillinger omfattet av lokal lønns- og stillingsplassering

AM

1.2.1 Følgende stillinger innplasseres lokalt

Ny stillingsbenevnelse:

Pedagogisk-psykologisk rådgiver

AT

Amundtallaksen

Hovedorganisasjonen Virke

e.f. Ørnulf

Bibliotekarforbundet

Ørnulf

Delta

Raymond Tjøst

Fagforbundet

Lerlin Stjert

Fellesorganisasjonen (FO)

Per Rønne

Musikernes Fellesorganisasjon

Mona Heaun

Negotia

Tove Helvik

Norsk Tjenestemannslag

e.f. Ørnulf

Parat

e.f. Ørnulf

Skolelederforbundet

e.f. Mona Heaun

STAFO

Vedlegg 1: Økonomi - Forutsetninger

Gjelder for:

- *Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester*
- *Landsoverenskomst for barnehager*
- *Landsoverenskomst for utdanning*
- *Landsoverenskomst for virksomheter (§ 27)*

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

Lønnstillegg gis pr. 1.5.2016 og 1.8.2017 og bygger på følgende forutsetninger:

Ansiennitetstillegg

Det innføres ansiennitetstillegg ved 16-års ansiennitet i alle stillingsgrupper. Innfasing skjer over to år gjennom de sentrale tilleggene som gis i 2016 og 2017.

Endringer i stillingsgrupper

- 1) Med virkning fra 1.8.2017, innføres ny stillingsgruppe for fagarbeiderstillinger med ytterligere ett års relevant fagskoleutdanning (minimum 60 fagskolepoeng). Fagarbeidere som oppfyller krav til innplassering i stillingsgruppen, overføres pr. 1.8.2017 og årslønn justeres opp til laveste utregnede årslønn. Er noen lønns plassert over nytt nivå, overføres disse uten at det får lønnsmessige konsekvenser.
- 2) Stillingsgruppen «Stillinger med krav om høyskoleutdanning» samordnes med stillingsgruppen «Lærer», som fra 1.8.2017 benevnes: «*Lærer og Stillinger med krav om 3-årig universitets- og høyskoleutdanning*». Samordningen skjer over to år slik at 16-årstrinnet er fullt innfaset pr. 1.8.2017.
- 3) Stillingsgruppen «Stillinger med krav om høyskoleutdanning med ytterligere spesialutdanning» samordnes med stillingsgruppen «Adjunkt», som fra 1.8.2017 benevnes: «*Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig universitets- og høyskoleutdanning*». Samordningen skjer over to år slik at 16-årstrinnet er fullt innfaset pr. 1.8.2017.
- 4) Ny stillingsgruppe «*Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig universitets- og høyskoleutdanning*» innføres fra 1.8.2017.
- 5) Stillingsgruppen «Stillinger med krav om mastergrad» samordnes med stillingsgruppen «Lektor» som fra 1.8.2017 benevnes «*Lektor og Stillinger med krav om mastergrad*». Samordningen skjer over to år slik at 16-årstrinnet er fullt innfaset pr. 1.8.2017.
- 6) Samordningen av stillingsgruppene skal i seg selv ikke innebære endringer i eventuelle regler eller merknader om lønns plassering.

Vedlegg 2: Sentrale tillegg pr. 1.5.2016

Gjelder for:

- *Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester*
- *Landsoverenskomst for barnehager*
- *Landsoverenskomst for utdanning*
- *Landsoverenskomst for virksomheter (§ 27)*

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

Det gis sentrale lønnstillegg pr. 1.5.2016 slik:

Stillingsgruppe	0 år	2 år	4 år	6 år	8 år	10 år	16 år
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	*
Fagarbeiderstillinger/ tilsvarende fagarbeiderstillinger	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	7 300	10 200
Stillinger med krav om høyskoleutdanning	6 200	6 300	9 800	11 100	13 500	9 400	13 800
Stillinger med krav om høyskoleutdanning med ytterligere spesialutdanning	30 200	30 800	35 300	36 600	32 200	9 400	12 000
Lærer	2,40 %	2,40 %	2,40 %	2,40 %	2,40 % / 13 400 **	2,40 % / 19 100 **	2,40 %
Adjunkt	2,40 %	2,40 %	2,40 %	2,40 %	2,40 %	2,40 % / 16 100 **	2,40 %
Adjunkt (med tilleggsutdanning)	10 800	11 000	11 100	11 200	11 400	11 800	12 700
Stillinger med krav om mastergrad	43 800	45 000	46 300	42 700	14 300	10 800	40 300
Lektor	11 300	11 500	11 700	11 800	11 900	12 500	13 700
Lektor (med tilleggsutdanning)	11 700	11 900	12 000	12 100	12 300	12 900	14 300

*: Ingen på årslønn lavere enn kr. 384 700,- dog slik at alle berørte arbeidstakere gis minst kr. 7.300,-

** : Det sentrale tillegget på 2,4 % beregnes av grunnlønn pr. 30.4.2016. Deretter gis kronetillegget.

Vedlegg 3: Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - Tabell pr. 1.5.2016

Gjelder for:

- Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester
- Landsoverenskomst for barnehager
- Landsoverenskomst for utdanning
- Landsoverenskomst for virksomheter (§ 27)

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

Stillingsgrupper	Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - pr 1.5.2016						
	0 år	2 år	4 år	6 år	8 år	10 år	16 år
	Garantilønn	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	282 000	1,92 %	0,98 %	1,03 %	2,87 %	16,40 %	13,10 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		5 500	2 800	3 000	8 100	46 300	37 000
Utregnet laveste årslønn		287 500	290 300	293 300	301 400	347 700	384 700
Fagarbeiderstillinger/ tilsvarende fagarbeiderstillinger	326 300	1,95 %	0,98 %	1,05 %	3,47 %	11,75 %	0,86 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		6 400	3 200	3 500	11 400	38 400	2 900
Utregnet laveste årslønn		332 700	335 900	339 400	350 800	389 200	392 100
Stillinger med krav om høyskoleutdanning	373 700	2,00 %	2,00 %	1,33 %	5,85 %	5,40 %	1,17 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		7 500	7 500	5 000	21 900	20 200	4 400
Utregnet laveste årslønn		381 200	388 700	393 700	415 600	435 800	440 200
Stillinger med krav om høyskoleutdanning med ytterligere spesialutdanning	415 800	2,00 %	1,98 %	1,33 %	2,18 %	5,32 %	0,62 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		8 400	8 300	5 600	9 100	22 200	2 600
Utregnet laveste årslønn		424 200	432 500	438 100	447 200	469 400	472 000
Stillinger med krav om mastergrad	460 100	2,08 %	1,16 %	1,03 %	1,05 %	5,68 %	6,40 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		9 600	5 400	4 800	4 900	26 200	29 500
Utregnet laveste årslønn		469 700	475 100	479 900	484 800	511 000	540 500
Lærer	373 700	2,00 %	2,00 %	1,33 %	5,85 %	5,40 %	5,52 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		7 500	7 500	5 000	21 900	20 200	20 700
Utregnet laveste årslønn		381 200	388 700	393 700	415 600	435 800	456 500
Adjunkt	415 800	2,00 %	1,98 %	1,33 %	2,18 %	5,33 %	4,23 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		8 400	8 300	5 600	9 100	22 200	17 600
Utregnet laveste årslønn		424 200	432 500	438 100	447 200	469 400	487 000
Adjunkt med tilleggsutdanning	457 000	2,00 %	0,98 %	0,90 %	2,18 %	3,48 %	8,08 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		9 200	4 500	4 200	10 000	16 000	37 000
Utregnet laveste årslønn		466 200	470 700	474 900	484 900	500 900	537 900
Lektor	480 100	1,98 %	1,12 %	0,98 %	1,00 %	5,44 %	10,30 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		9 600	5 400	4 800	4 900	26 200	49 500
Utregnet laveste årslønn		489 700	495 100	499 900	504 800	531 000	580 500
Lektor (m/ tilleggsutdanning)	495 900	1,98 %	1,10 %	0,93 %	1,55 %	4,89 %	11,78 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		9 900	5 500	4 700	7 700	24 300	58 500
Utregnet laveste årslønn		505 800	511 300	516 000	523 700	548 000	606 500

AD

[Handwritten signatures]

Vedlegg 4: Sentrale tillegg pr. 1.8.2017

Gjelder for:

- Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester
- Landsoverenskomst for barnehager
- Landsoverenskomst for utdanning
- Landsoverenskomst for virksomheter (§ 27)

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

Stillingsgruppe	0 år	2 år	4 år	6 år	8 år	10 år	16 år
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500	6 500
Fagarbeiderstillinger/ tilsvarende fagarbeiderstillinger	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	9 100
Stillinger med krav om høyskoleutdanning	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	16 300
Lærer *	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Stillinger med krav om høyskoleutdanning med ytterligere spesialutdanning							15 000
Adjunkt	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Adjunkt (med tilleggstudanning)	9 200	9 400	9 500	9 500	9 700	10 100	10 800
Stillinger med krav om mastergrad	29 700	29 800	30 000	30 000	30 100	30 700	51 700
Lektor	9 700	9 800	10 000	10 000	10 100	10 700	11 700
Lektor (med tilleggstudanning)	10 000	10 200	10 300	10 400	10 500	11 000	12 200

*: Det sentrale tillegget på 2,0 % beregnes av grunnlønn pr. 30.4.2017.

Ved iverksetting av lønnsreguleringene pr. 1.8.2017, er samordningene og endringene i stillingsgruppene og på 16-årstrinnene innfaset i tabellen.

Vedlegg 5: Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - Tabell pr. 1.8.2017

Gjelder for:

- Landsoverenskomst for helse og sosiale tjenester
- Landsoverenskomst for barnehager
- Landsoverenskomst for utdanning
- Landsoverenskomst for virksomheter (§ 27)

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

Stillingsgrupper	Garantilønn og lønnstillegg for ansiennitet - pr 1.8.2017						
	0 år	2 år	4 år	6 år	8 år	10 år	16 år
	Garantilønn	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg	Ans.tillegg
Stillinger uten særskilt krav til utdanning	288 500	1,90 %	0,97 %	1,03 %	2,78 %	16,02 %	12,80 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		5 500	2 800	3 000	8 100	46 300	37 000
Utregnet laveste årslønn		294 000	296 800	299 800	307 900	354 200	391 200
Fagarbeiderstillinger/ tilsvarende fagarbeiderstillinger	333 300	1,92 %	0,96 %	1,05 %	3,40 %	11,50 %	1,48 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		6 400	3 200	3 500	11 400	38 400	5 000
Utregnet laveste årslønn		339 700	342 900	346 400	357 800	396 200	401 200
Stillinger m/ krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	353 300	1,81 %	0,90 %	0,97 %	3,20 %	10,85 %	1,39 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		6 400	3 200	3 500	11 400	38 400	5 000
Utregnet laveste årslønn		359 700	362 900	366 400	377 800	416 200	421 200
Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	376 200	1,97 %	1,97 %	1,32 %	5,80 %	5,35 %	4,82 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		7 500	7 500	5 000	21 900	20 200	18 200
Utregnet laveste årslønn		383 700	391 200	396 200	418 100	438 300	456 500
Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	415 800	2,00 %	1,98 %	1,33 %	2,18 %	5,33 %	4,23 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		8 400	8 300	5 600	9 100	22 200	17 600
Utregnet laveste årslønn		424 200	432 500	438 100	447 200	469 400	487 000
Adjunkt m/ tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	466 200	2,00 %	0,98 %	0,90 %	2,18 %	3,50 %	8,08 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		9 400	4 600	4 200	10 200	16 400	37 700
Utregnet laveste årslønn		475 600	480 200	484 400	494 600	511 000	548 700
Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	489 800	1,98 %	1,14 %	0,97 %	1,02 %	5,46 %	10,30 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		9 700	5 600	4 800	5 000	26 800	50 500
Utregnet laveste årslønn		499 500	505 100	509 900	514 900	541 700	592 200
Lektor m/ tilleggsutdanning	505 900	1,98 %	1,10 %	0,93 %	1,53 %	4,89 %	11,80 %
Utregnet tillegg for ansiennitet		10 100	5 600	4 800	7 800	24 800	59 700
Utregnet laveste årslønn		516 000	521 600	526 400	534 200	559 000	618 700

Vedlegg 6: Hovedlønstabell pr. 1. mai 2016

Gjelder for:

- *Landsoverenskomst for høyskoler*
- *Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner*
- *Landsoverenskomst for virksomheter (§ 26)*

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

(se neste to sider)

Hovedlønnstabell pr. 1. mai 2016

Lønns- trinn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Bruttolønn			Pensjons- innskudd		Nettolønn			Overtids- godtgjørelse		45% natt- tidskomp ensasjon
	Pr. år	Pr. mnd.	Pr. dag	Pr. år	Pr. mnd.	Pr. år	Pr. mnd.	Pr. dag	50 %	100 %	
19	290 200	24 183,30	806,10	5 804	483,60	284 396	23 699,70	790,00	235,30	313,70	70,60
20	293 700	24 475,00	815,80	5 874	489,50	287 826	23 985,50	799,50	238,10	317,50	71,40
21	297 400	24 783,30	826,10	5 948	495,60	291 452	24 287,70	809,60	241,10	321,50	72,30
22	301 000	25 083,30	836,10	6 020	501,60	294 980	24 581,70	819,40	244,10	325,40	73,20
23	304 800	25 400,00	846,70	6 096	508,00	298 704	24 892,00	829,70	247,10	329,50	74,10
24	308 700	25 725,00	857,50	6 174	514,50	302 526	25 210,50	840,40	250,30	333,70	75,10
25	312 800	26 066,70	868,90	6 256	521,30	306 544	25 545,30	851,50	253,60	338,20	76,10
26	316 900	26 408,30	880,30	6 338	528,10	310 562	25 880,20	862,70	256,90	342,60	77,10
27	320 700	26 725,00	890,80	6 414	534,50	314 286	26 190,50	873,00	260,00	346,70	78,00
28	324 600	27 050,00	901,70	6 492	541,00	318 108	26 509,00	883,60	263,20	350,90	79,00
29	328 300	27 358,30	911,90	6 566	547,10	321 734	26 811,20	893,70	266,20	354,90	79,90
30	332 200	27 683,30	922,80	6 644	553,60	325 556	27 129,70	904,30	269,40	359,10	80,80
31	335 800	27 983,30	932,80	6 716	559,60	329 084	27 423,70	914,10	272,30	363,00	81,70
32	339 800	28 316,70	943,90	6 796	566,30	333 004	27 750,30	925,00	275,50	367,40	82,70
33	343 600	28 633,30	954,40	6 872	572,60	336 728	28 060,70	935,40	278,60	371,50	83,60
34	347 700	28 975,00	965,80	6 954	579,50	340 746	28 395,50	946,50	281,90	375,90	84,60
35	351 700	29 308,30	976,90	7 034	586,10	344 666	28 722,20	957,40	285,20	380,20	85,50
36	355 900	29 658,30	988,60	7 118	593,10	348 782	29 065,20	968,80	288,60	384,80	86,60
37	360 500	30 041,70	1 001,40	7 210	600,80	353 290	29 440,80	981,40	292,30	389,70	87,70
38	365 200	30 433,30	1 014,40	7 304	608,60	357 896	29 824,70	994,20	296,10	394,80	88,80
39	369 800	30 816,70	1 027,20	7 396	616,30	362 404	30 200,30	1 006,70	299,80	399,80	90,00
40	374 800	31 233,30	1 041,10	7 496	624,60	367 304	30 608,70	1 020,30	303,90	405,20	91,20
41	379 700	31 641,70	1 054,70	7 594	632,80	372 106	31 008,80	1 033,60	307,90	410,50	92,40
42	385 400	32 116,70	1 070,60	7 708	642,30	377 692	31 474,30	1 049,10	312,50	416,60	93,70
43	390 800	32 566,70	1 085,60	7 816	651,30	382 984	31 915,30	1 063,80	316,90	422,50	95,10
44	396 800	33 066,70	1 102,20	7 936	661,30	388 864	32 405,30	1 080,20	321,70	429,00	96,50
45	402 700	33 558,30	1 118,60	8 054	671,10	394 646	32 887,20	1 096,20	326,50	435,40	98,00
46	408 700	34 058,30	1 135,30	8 174	681,10	400 526	33 377,20	1 112,60	331,40	441,80	99,40
47	415 200	34 600,00	1 153,30	8 304	692,00	406 896	33 908,00	1 130,30	336,60	448,90	101,00
48	421 800	35 150,00	1 171,70	8 436	703,00	413 364	34 447,00	1 148,20	342,00	456,00	102,60
49	428 700	35 725,00	1 190,80	8 574	714,50	420 126	35 010,50	1 167,00	347,60	463,50	104,30
50	435 500	36 291,70	1 209,70	8 710	725,80	426 790	35 565,80	1 185,50	353,10	470,80	105,90
51	442 400	36 866,70	1 228,90	8 848	737,30	433 552	36 129,30	1 204,30	358,70	478,30	107,60
52	449 800	37 483,30	1 249,40	8 996	749,60	440 804	36 733,70	1 224,50	364,70	486,30	109,40
53	457 600	38 133,30	1 271,10	9 152	762,60	448 448	37 370,70	1 245,70	371,00	494,70	111,30
54	465 000	38 750,00	1 291,70	9 300	775,00	455 700	37 975,00	1 265,80	377,00	502,70	113,10
55	473 100	39 425,00	1 314,20	9 462	788,50	463 638	38 636,50	1 287,90	383,60	511,50	115,10
56	480 900	40 075,00	1 335,80	9 618	801,50	471 282	39 273,50	1 309,10	389,90	519,90	117,00
57	489 300	40 775,00	1 359,20	9 786	815,50	479 514	39 959,50	1 332,00	396,70	529,00	119,00
58	498 000	41 500,00	1 383,30	9 960	830,00	488 040	40 670,00	1 355,70	403,80	538,40	121,10
59	507 100	42 258,30	1 408,60	10 142	845,10	496 958	41 413,20	1 380,40	411,20	548,20	123,30

Hovedlønnstabell pr. 1. mai 2016, forts.

Lønns- trinn	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Bruttolønn			Pensjons- innskudd		Nettolønn			Overtids- godtgjørelse		45% natt- tidskomp ensasjon
	Pr. år	Pr. mnd.	Pr. dag	Pr. år	Pr. mnd	Pr. år	Pr. mnd	Pr. dag	50 %	100 %	
60	516 000	43 000,00	1 433,30	10 320	860,00	505 680	42 140,00	1 404,70	418,40	557,80	125,50
61	525 800	43 816,70	1 460,60	10 516	876,30	515 284	42 940,30	1 431,30	426,30	568,40	127,90
62	535 900	44 658,30	1 488,60	10 718	893,10	525 182	43 765,20	1 458,80	434,50	579,40	130,40
63	546 400	45 533,30	1 517,80	10 928	910,60	535 472	44 622,70	1 487,40	443,00	590,70	132,90
64	556 700	46 391,70	1 546,40	11 134	927,80	545 566	45 463,80	1 515,50	451,40	601,80	135,40
65	567 100	47 258,30	1 575,30	11 342	945,10	555 758	46 313,20	1 543,80	459,80	613,10	137,90
66	577 400	48 116,70	1 603,90	11 548	962,30	565 852	47 154,30	1 571,80	468,20	624,20	140,40
67	588 100	49 008,30	1 633,60	11 762	980,10	576 338	48 028,20	1 600,90	476,80	635,80	143,10
68	598 200	49 850,00	1 661,70	11 964	997,00	586 236	48 853,00	1 628,40	485,00	646,70	145,50
69	609 700	50 808,30	1 693,60	12 194	1 016,10	597 506	49 792,20	1 659,70	494,40	659,10	148,30
70	621 800	51 816,70	1 727,20	12 436	1 036,30	609 364	50 780,30	1 692,70	504,20	672,20	151,20
71	636 600	53 050,00	1 768,30	12 732	1 061,00	623 868	51 989,00	1 733,00	516,20	688,20	154,80
72	648 100	54 008,30	1 800,30	12 962	1 080,10	635 138	52 928,20	1 764,30	525,50	700,60	157,60
73	659 500	54 958,30	1 831,90	13 190	1 099,10	646 310	53 859,20	1 795,30	534,70	713,00	160,40
74	671 600	55 966,70	1 865,60	13 432	1 119,30	658 168	54 847,30	1 828,20	544,50	726,10	163,40
75	684 600	57 050,00	1 901,70	13 692	1 141,00	670 908	55 909,00	1 863,60	555,10	740,10	166,50
76	702 500	58 541,70	1 951,40	14 050	1 170,80	688 450	57 370,80	1 912,40	569,60	759,50	170,90
77	720 000	60 000,00	2 000,00	14 400	1 200,00	705 600	58 800,00	1 960,00	583,80	778,40	175,10
78	743 100	61 925,00	2 064,20	14 862	1 238,50	728 238	60 686,50	2 022,90	602,50	803,40	180,80
79	766 600	63 883,30	2 129,40	15 332	1 277,60	751 268	62 605,70	2 086,90	621,60	828,80	186,50
80	790 100	65 841,70	2 194,70	15 802	1 316,80	774 298	64 524,80	2 150,80	640,60	854,20	192,20
81	813 100	67 758,30	2 258,60	16 262	1 355,10	796 838	66 403,20	2 213,40	659,30	879,00	197,80
82	835 500	69 625,00	2 320,80	16 710	1 392,50	818 790	68 232,50	2 274,40	677,40	903,20	203,20
83	857 700	71 475,00	2 382,50	17 154	1 429,50	840 546	70 045,50	2 334,90	695,40	927,20	208,60
84	880 000	73 333,30	2 444,40	17 600	1 466,60	862 400	71 866,70	2 395,60	713,50	951,40	214,10
85	907 900	75 658,30	2 521,90	18 158	1 513,10	889 742	74 145,20	2 471,50	736,10	981,50	220,80
86	935 600	77 966,70	2 598,90	18 712	1 559,30	916 888	76 407,30	2 546,90	758,60	1 011,50	227,60
87	963 700	80 308,30	2 676,90	19 274	1 606,10	944 426	78 702,20	2 623,40	781,40	1 041,80	234,40
88	985 700	82 141,70	2 738,10	19 714	1 642,80	965 986	80 498,80	2 683,30	799,20	1 065,60	239,80
89	1 008 100	84 008,30	2 800,30	20 162	1 680,10	987 938	82 328,20	2 744,30	817,40	1 089,80	245,20
90	1 030 300	85 858,30	2 861,90	20 606	1 717,10	1 009 694	84 141,20	2 804,70	835,40	1 113,80	250,60
91	1 052 800	87 733,30	2 924,40	21 056	1 754,60	1 031 744	85 978,70	2 866,00	853,60	1 138,20	256,10
92	1 074 900	89 575,00	2 985,80	21 498	1 791,50	1 053 402	87 783,50	2 926,10	871,50	1 162,10	261,50
93	1 097 200	91 433,30	3 047,80	21 944	1 828,60	1 075 256	89 604,70	2 986,80	889,60	1 186,20	266,90
94	1 119 400	93 283,30	3 109,40	22 218	1 851,50	1 097 182	91 431,80	3 047,70	907,60	1 210,20	272,30
95	1 141 800	95 150,00	3 171,70	22 218	1 851,50	1 119 582	93 298,50	3 110,00	925,80	1 234,40	277,70
96	1 163 600	96 966,70	3 232,20	22 218	1 851,50	1 141 382	95 115,20	3 170,50	943,50	1 257,90	283,00
97	1 185 400	98 783,30	3 292,80	22 218	1 851,50	1 163 182	96 931,80	3 231,10	961,10	1 281,50	288,30
98	1 207 300	100 608,30	3 353,60	22 218	1 851,50	1 185 082	98 756,80	3 291,90	978,90	1 305,20	293,70
99	1 228 200	102 350,00	3 411,70	22 218	1 851,50	1 205 982	100 498,50	3 350,00	995,80	1 327,80	298,80
100	1 249 000	104 083,30	3 469,40	22 218	1 851,50	1 226 782	102 231,80	3 407,70	1 012,70	1 350,30	303,80
101	1 269 900	105 825,00	3 527,50	22 218	1 851,50	1 247 682	103 973,50	3 465,80	1 029,60	1 372,90	308,90

AD

Vedlegg 7: Lønnsrammer pr. 1. mai 2016

Gjelder for:

- Landsoverenskomst for høyskoler
- Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner
- Landsoverenskomst for virksomheter (§ 26)

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

		Tjenesteansiennitet																			
Lønnsramme		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	20	24	28
nr.	alt.	Lønnstrinn																			
LR01	1																				
	2																				
	3																				
	4																				
	5																				
	6																				
	7																				
	8																				
	9-																				

LR02	1	19	20		21		22		23		24	26						27	28	29	31
	2	20	21		22		23		24		25	27						28	29	30	32
	3	21	22		23		24		25		26	28						29	30	31	33
	4	22	23		24		25		26		27	29						30	31	32	34
	5	23	24		25		26		27		28	30						31	32	33	35
	6	24	25		26		27		28		29	31						32	33	34	36
	7	25	26		27		28		29		30	32						33	34	35	37
	8	26	27		28		29		30		31	33						34	35	36	38
	9-	(31-)																			

LR03	1	20	21		22		23		24		25	27						28	29	32	
	2	21	22		23		24		25		26	28						29	30	33	
	3	22	23		24		25		26		27	29						30	31	34	
	4	23	24		25		26		27		28	30						31	32	35	
	5	24	25		26		27		28		29	31						32	33	36	
	6	25	26		27		28		29		30	32						33	34	37	
	7	26	27		28		29		30		31	33						34	35	38	
	8	27	28		29		30		31		32	34						35	36	39	
	9-	(32-)																			

LR04	1	20	21		22		23		24		25	27						28	29	30	33
	2	21	22		23		24		25		26	28						29	30	31	34
	3	22	23		24		25		26		27	29						30	31	32	35
	4	23	24		25		26		27		28	30						31	32	33	36
	5	24	25		26		27		28		29	31						32	33	34	37

AM

JH

	6	25	26	27	28	29	30	32										33	34	35	38
	7	26	27	28	29	30	31	33										34	35	36	39
	8	27	28	29	30	31	32	34										35	36	37	40
	9-	(33-)																			

LR05	1																					
	2																					
	3																					
	4																					
	5																					
	6																					
	7																					
	8																					
9-																						

LR06	1																					
	2																					
	3																					
	4																					
	5																					
	6																					
	7																					
	8																					
9-																						

LR07	1																					
	2																					
	3																					
	4																					
	5																					
	6																					
	7																					
	8																					
9-																						

LR08	1																					
	2																					
	3																					
	4																					
	5																					
	6																					
	7																					
	8																					
9-																						

LR09	1	23	24	25	26	27	28	29	30									31	32	35
------	---	----	----	----	----	----	----	----	----	--	--	--	--	--	--	--	--	----	----	----

AD

	2	24	25	26	27	28	29	30	31					32	33	36
	3	25	26	27	28	29	30	31	32					33	34	37
	4	26	27	28	29	30	31	32	33					34	35	38
	5	27	28	29	30	31	32	33	34					35	36	39
	6	28	29	30	31	32	33	34	35					36	37	40
	7	29	30	31	32	33	34	35	36					37	38	41
	8	30	31	32	33	34	35	36	37					38	39	42
	9-	(35-)														

LR10	1	26	27	28	29	30	31	32	33					34	35	37
	2	27	28	29	30	31	32	33	34					35	36	38
	3	28	29	30	31	32	33	34	35					36	37	39
	4	29	30	31	32	33	34	35	36					37	38	40
	5	30	31	32	33	34	35	36	37					38	39	41
	6	31	32	33	34	35	36	37	38					39	40	42
	7	32	33	34	35	36	37	38	39					40	41	43
	8	33	34	35	36	37	38	39	40					41	42	44
	9-	(37-)														

LR11	1	27		28			29			30					31	33
	2	28		29			30			31					32	34
	3	29		30			31			32					33	35
	4	30		31			32			33					34	36
	5	31		32			33			34					35	37
	6	32		33			34			35					36	38
	7	33		34			35			36					37	39
	8	34		35			36			37					38	40
	9-	(33-)														

LR12	1	26	27	28	29	30			32							
	2	27	28	29	30	31			33							
	3	28	29	30	31	32			34							
	4	29	30	31	32	33			35							
	5	30	31	32	33	34			36							
	6	31	32	33	34	35			37							
	7	32	33	34	35	36			38							
	8	33	34	35	36	37			39							
	9-	(32-)														

LR13	1															
	2															
	3															
	4															
	5															
	6															
	7															

AD

47

8																			
9-																			

LR14	1	26	27	28	29	30	31	33											34	35	38
	2	27	28	29	30	31	32	34											35	36	39
	3	28	29	30	31	32	33	35											36	37	40
	4	29	30	31	32	33	34	36											37	38	41
	5	30	31	32	33	34	35	37											38	39	42
	6	31	32	33	34	35	36	38											39	40	43
	7	32	33	34	35	36	37	39											40	41	44
	8	33	34	35	36	37	38	40											41	42	45
9-	(38-)																				

LR15	1	36	37	38	39	40	41	42	43				44	47							
	2	37	38	39	40	41	42	43	44				45	48							
	3	38	39	40	41	42	43	44	45				46	49							
	4	39	40	41	42	43	44	45	46				47	50							
	5	40	41	42	43	44	45	46	47				48	51							
	6	41	42	43	44	45	46	47	48				49	52							
	7	42	43	44	45	46	47	48	49				50	53							
	8	43	44	45	46	47	48	49	50				51	54							
9-	(47-)																				

LR16	1	29	30	31	32	33	34	35											38		
	2	30	31	32	33	34	35	36											39		
	3	31	32	33	34	35	36	37											40		
	4	32	33	34	35	36	37	38											41		
	5	33	34	35	36	37	38	39											42		
	6	34	35	36	37	38	39	40											43		
	7	35	36	37	38	39	40	41											44		
	8	36	37	38	39	40	41	42											45		
9-	(38-)																				

LR17	1	31	32	33	34	35	36	37	38										39		42
	2	32	33	34	35	36	37	38	39										40		43
	3	33	34	35	36	37	38	39	40										41		44
	4	34	35	36	37	38	39	40	41										42		45
	5	35	36	37	38	39	40	41	42										43		46
	6	36	37	38	39	40	41	42	43										44		47
	7	37	38	39	40	41	42	43	44										45		48
	8	38	39	40	41	42	43	44	45										46		49
9-	(42-)																				

LR18	1	41	42	43	44	45	46	47					48	49		51
	2	42	43	44	45	46	47	48					49	50		52
	3	43	44	45	46	47	48	49					50	51		53

AM

48

	4	44	45	46	47	48	49	50							51	52		54
	5	45	46	47	48	49	50	51							52	53		55
	6	46	47	48	49	50	51	52							53	54		56
	7	47	48	49	50	51	52	53							54	55		57
	8	48	49	50	51	52	53	54							55	56		58
	9-	(51-)																

LR19	1																	
	2																	
	3																	
	4																	
	5																	
	6																	
	7																	
	8																	
9-																		

LR20	1	36	37	38	40	41	42	43	45	47	48	50						
	2	37	38	39	41	42	43	44	46	48	49	51						
	3	38	39	40	42	43	44	45	47	49	50	52						
	4	39	40	41	43	44	45	46	48	50	51	53						
	5	40	41	42	44	45	46	47	49	51	52	54						
	6	41	42	43	45	46	47	48	50	52	53	55						
	7	42	43	44	46	47	48	49	51	53	54	56						
	8	43	44	45	47	48	49	50	52	54	55	57						
9-	(50-)																	

LR21	1	37	38	39	40	41	42	46										
	2	38	39	40	41	42	43	47										
	3	39	40	41	42	43	44	48										
	4	40	41	42	43	44	45	49										
	5	41	42	43	44	45	46	50										
	6	42	43	44	45	46	47	51										
	7	43	44	45	46	47	48	52										
	8	44	45	46	47	48	49	53										
9-	(46-)																	

LR22	1	36	37	38	39	40	41	43										45
	2	37	38	39	40	41	42	44										46
	3	38	39	40	41	42	43	45										47
	4	39	40	41	42	43	44	46										48
	5	40	41	42	43	44	45	47										49
	6	41	42	43	44	45	46	48										50
	7	42	43	44	45	46	47	49										51
	8	43	44	45	46	47	48	50										52
9-	(45-)																	

AM

LR23	1	41	42		43		44		45	46	47	48						49	50	51	53
	2	42	43		44		45		46	47	48	49						50	51	52	54
	3	43	44		45		46		47	48	49	50						51	52	53	55
	4	44	45		46		47		48	49	50	51						52	53	54	56
	5	45	46		47		48		49	50	51	52						53	54	55	57
	6	46	47		48		49		50	51	52	53						54	55	56	58
	7	47	48		49		50		51	52	53	54						55	56	57	59
	8	48	49		50		51		52	53	54	55						56	57	58	60
	9-	(53-)																			

LR24	1	57	58	59	60		61		62		63		65								
	2	58	59	60	61		62		63		64		66								
	3	59	60	61	62		63		64		65		67								
	4	60	61	62	63		64		65		66		68								
	5	61	62	63	64		65		66		67		69								
	6	62	63	64	65		66		67		68		70								
	7	63	64	65	66		67		68		69		71								
	8	64	65	66	67		68		69		70		72								
	9-	(65-)																			

LR25	1	47	48		49		50		51		52	53		54		55		59			
	2	48	49		50		51		52		53	54		55		56		60			
	3	49	50		51		52		53		54	55		56		57		61			
	4	50	51		52		53		54		55	56		57		58		62			
	5	51	52		53		54		55		56	57		58		59		63			
	6	52	53		54		55		56		57	58		59		60		64			
	7	53	54		55		56		57		58	59		60		61		65			
	8	54	55		56		57		58		59	60		61		62		66			
	9-	(59-)																			

LR26	1	50	51	52		53		54		55	56	57						59			
	2	51	52	53		54		55		56	57	58						60			
	3	52	53	54		55		56		57	58	59						61			
	4	53	54	55		56		57		58	59	60						62			
	5	54	55	56		57		58		59	60	61						63			
	6	55	56	57		58		59		60	61	62						64			
	7	56	57	58		59		60		61	62	63						65			
	8	57	58	59		60		61		62	63	64						66			
	9-	(59-)																			

LR27	1	35	36		37		38					39		40	41		43	47			
	2	36	37		38		39					40		41	42		44	48			
	3	37	38		39		40					41		42	43		45	49			
	4	38	39		40		41					42		43	44		46	50			
	5	39	40		41		42					43		44	45		47	51			

AM

	6	40	41	42	43				44	45	46	48	52			
	7	41	42	43	44				45	46	47	49	53			
	8	42	43	44	45				46	47	48	50	54			
	9-	(47-)														
LR28	1	39	40	41	42	43					44	45	47	51		
	2	40	41	42	43	44					45	46	48	52		
	3	41	42	43	44	45					46	47	49	53		
	4	42	43	44	45	46					47	48	50	54		
	5	43	44	45	46	47					48	49	51	55		
	6	44	45	46	47	48					49	50	52	56		
	7	45	46	47	48	49					50	51	53	57		
	8	46	47	48	49	50					51	52	54	58		
	9-	(51-)														

LR29	1	41	42	43	44	45				46	47	49	53			
	2	42	43	44	45	46				47	48	50	54			
	3	43	44	45	46	47				48	49	51	55			
	4	44	45	46	47	48				49	50	52	56			
	5	45	46	47	48	49				50	51	53	57			
	6	46	47	48	49	50				51	52	54	58			
	7	47	48	49	50	51				52	53	55	59			
	8	48	49	50	51	52				53	54	56	60			
	9-	(53-)														

LR30	1	43	44	45	46	47	48	49	50	51	53	57				
	2	44	45	46	47	48	49	50	51	52	54	58				
	3	45	46	47	48	49	50	51	52	53	55	59				
	4	46	47	48	49	50	51	52	53	54	56	60				
	5	47	48	49	50	51	52	53	54	55	57	61				
	6	48	49	50	51	52	53	54	55	56	58	62				
	7	49	50	51	52	53	54	55	56	57	59	63				
	8	50	51	52	53	54	55	56	57	58	60	64				
	9-	(57-)														

LR31	1	45	46	47	48	49	50	51	52	53	55	59				
	2	46	47	48	49	50	51	52	53	54	56	60				
	3	47	48	49	50	51	52	53	54	55	57	61				
	4	48	49	50	51	52	53	54	55	56	58	62				
	5	49	50	51	52	53	54	55	56	57	59	63				
	6	50	51	52	53	54	55	56	57	58	60	64				
	7	51	52	53	54	55	56	57	58	59	61	65				
	8	52	53	54	55	56	57	58	59	60	62	66				
	9-	(59-)														

LR32	1	19	20	21	22	23	24	25					26	27	30
-------------	---	----	----	----	----	----	----	----	--	--	--	--	----	----	----

Handwritten signature

Handwritten signature

	2	20	21	22	23	24	25	26						27	28	31
	3	21	22	23	24	25	26	27						28	29	32
	4	22	23	24	25	26	27	28						29	30	33
	5	23	24	25	26	27	28	29						30	31	34
	6	24	25	26	27	28	29	30						31	32	35
	7	25	26	27	28	29	30	31						32	33	36
	8	26	27	28	29	30	31	32						33	34	37
	9-	(30-)														

LR33	1	21	22	23	24	25	26	27					28		29	31
	2	22	23	24	25	26	27	28					29		30	32
	3	23	24	25	26	27	28	29					30		31	33
	4	24	25	26	27	28	29	30					31		32	34
	5	25	26	27	28	29	30	31					32		33	35
	6	26	27	28	29	30	31	32					33		34	36
	7	27	28	29	30	31	32	33					34		35	37
	8	28	29	30	31	32	33	34					35		36	38
	9-	(31-)														

LR34	1	24	25	26	27	28	29	30	31						33	
	2	25	26	27	28	29	30	31	32						34	
	3	26	27	28	29	30	31	32	33						35	
	4	27	28	29	30	31	32	33	34						36	
	5	28	29	30	31	32	33	34	35						37	
	6	29	30	31	32	33	34	35	36						38	
	7	30	31	32	33	34	35	36	37						39	
	8	31	32	33	34	35	36	37	38						40	
	9-	(33-)														

LR35	1	35	36	38	39	40	41	42	43	45	47	48	49	50	51	52
	2	36	37	39	40	41	42	43	44	46	48	49	50	51	52	53
	3	37	38	40	41	42	43	44	45	47	49	50	51	52	53	54
	4	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50	51	52	53	54	55
	5	39	40	42	43	44	45	46	47	49	51	52	53	54	55	56
	6	40	41	43	44	45	46	47	48	50	52	53	54	55	56	57
	7	41	42	44	45	46	47	48	49	51	53	54	55	56	57	58
	8	42	43	45	46	47	48	49	50	52	54	55	56	57	58	59
	9-	(52-)														

LR36	1	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	
	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	
	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	
	4	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	
	5	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	
	6	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	
	7	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	

AM

	8	36	37		38		39		40		41		42	43	44		45	46	49	
	9-	(42-)																		

LR37	1	33		34			35		36			38			39		41	42		43	45	47
	2	34		35			36		37			39			40		42	43		44	46	48
	3	35		36			37		38			40			41		43	44		45	47	49
	4	36		37			38		39			41			42		44	45		46	48	50
	5	37		38			39		40			42			43		45	46		47	49	51
	6	38		39			40		41			43			44		46	47		48	50	52
	7	39		40			41		42			44			45		47	48		49	51	53
	8	40		41			42		43			45			46		48	49		50	52	54
	9-	(47-)																				

LR38	1	45		46	47	48		50		52		53	54		55		56	57		59	60	61
	2	46		47	48	49		51		53		54	55		56		57	58		60	61	62
	3	47		48	49	50		52		54		55	56		57		58	59		61	62	63
	4	48		49	50	51		53		55		56	57		58		59	60		62	63	64
	5	49		50	51	52		54		56		57	58		59		60	61		63	64	65
	6	50		51	52	53		55		57		58	59		60		61	62		64	65	66
	7	51		52	53	54		56		58		59	60		61		62	63		65	66	67
	8	52		53	54	55		57		59		60	61		62		63	64		66	67	68
	9-	(61-)																				

LR39	1	31	32		33	34	35					36					37		38		42
	2	32	33		34	35	36					37					38		39		43
	3	33	34		35	36	37					38					39		40		44
	4	34	35		36	37	38					39					40		41		45
	5	35	36		37	38	39					40					41		42		46
	6	36	37		38	39	40					41					42		43		47
	7	37	38		39	40	41					42					43		44		48
	8	38	39		40	41	42					43					44		45		49
	9-	(42-)																			

LR40	1	27	28							29	30						31		32	33	36
	2	28	29							30	31						32		33	34	37
	3	29	30							31	32						33		34	35	38
	4	30	31							32	33						34		35	36	39
	5	31	32							33	34						35		36	37	40
	6	32	33							34	35						36		37	38	41
	7	33	34							35	36						37		38	39	42
	8	34	35							36	37						38		39	40	43
	9-	(36-)																			

LR41	1	35	36		37		38		39			40			41			43			
	2	36	37		38		39		40			41			42			44			
	3	37	38		39		40		41			42			43			45			

AD

	4	38	39	40	41	42	43	44	46								
	5	39	40	41	42	43	44	45	47								
	6	40	41	42	43	44	45	46	48								
	7	41	42	43	44	45	46	47	49								
	8	42	43	44	45	46	47	48	50								
	9-	(43-)															

LR42	1	36	37	38	39	40	41	42	43	44	46	47	48	49	50	51	52	53
	2	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
	3	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	
	4	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53		
	5	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53			
	6	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53				
	7	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53					
	8	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53						
	9-	(46-)																

LR43	1	39	40	41	42	43	44	45	46	47	49	50	51	52	53	54	55	56
	2	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
	3	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
	4	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58
	5	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
	6	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
	7	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61
	8	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62
	9-	(49-)																

LR44	1																	
	2																	
	3																	
	4																	
	5																	
	6																	
	7																	
	8																	
	9-																	

LR45	1	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
	2	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
	3	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
	4	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73
	5	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
	6	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75
	7	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76
	8	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
	9-	(67-)																

AD

Vedlegg 8: Lønnsplaner pr. 1. mai 2016

Gjelder for:

- Landsoverenskomst for høyskoler
- Landsoverenskomst for museer og andre kulturinstitusjoner
- Landsoverenskomst for virksomheter (§ 26)

Innarbeides under redigeringen der det passer i den enkelte overenskomst.

Lønnsplan St.kode	Stillingsbetegnelse	Lønnsramme	Ltr. alt.	Spesielle godskrivingsregler, fellesbest. § 5 B
-------------------	---------------------	------------	-----------	---

3.1 GJENNOMGÅENDE STILLINGER

90.100 LEDERSTILLINGER

1072	Arkivleder		42-	
1054	Kontorsjef		47-	
1056	Økonomisjef		47-	
1055	Personalsjef		47-	
1058	Administrasjonssjef		47-	
1057	Informasjonssjef		47-	
1407	Avdelingsleder		49-	
1059	Underdirektør		51-	
1211	Seksjonssjef		51-	
1477	Regiondirektør		53-	
1060	Avdelingsdirektør		55-	
1061	Assisterende direktør		55-	
1062	Direktør		55-	
1538	Fagdirektør		55-	

90.103 SAKSBEHANDLER

1063	Førstesekretær	LR10		
1065	Konsulent	LR17		2
1408	Førstekonsulent	LR21		1 el. 2
1363	Seniorkonsulent		49-	

90.201 KONTORSTILLINGER

1068	Fullmektig	LR02		
1069	Førstefullmektig	LR03		
1070	Sekretær	LR09		
1409	Sekretær		35-	
1433	Seniorsekretær		39-	
1071	Kontorleder		42-	

90.205 BIBLIOTEKAR

1073	Bibliotekfullmektig	LR04		
1410	Bibliotekar	LR15		2
1515	Spesialbibliotekar		49-	
1077	Hovedbibliotekar		53-	

90.207 BETJENT

1078	Betjent	LR02		
1079	Førstebetjent		35-	

90.208 SJÅFØR

1081	Sjåfør	LR02		
1180	Sjåfør	LR03		

90.301 INGENIØR

1411	Avdelingsingeniør	LR15		2
1084	Avdelingsingeniør	LR16		2
1275	Ingeniør	LR17		2
1085	Avdelingsingeniør	LR22		1 el. 2
1083	Ingeniør		39-	
1087	Overingeniør		53-	
1181	Senioringeniør		58-	
1088	Sjefingeniør		65-	

Ved tilsetning i ingeniørstilling innplasseres de med 3-årig høyskoleutdanning som ingeniør på kode 1411 Avd. ing. Ved tilsetning i ingeniørstilling innplasseres de med relevant høyere akademisk utdanning på kode 1085 Avdelingsingeniør. 1411 Avdelingsingeniør benyttes kun for arbeidstakere med 3-årig høyskoleutdanning som ingeniør eller høyere.

90.302 TEKNISK ASSISTENT/TEKNIKER

1089	Teknisk assistent	LR02		
1090	Tekniker	LR03		
1091	Tekniker		35-	

90.303 ARKITEKT

1092	Arkitekt	LR22		1
1093	Avdelingsarkitekt		48-	
1094	Overarkitekt		55-	
1182	Seniorarkitekt		58-	
1095	Sjefarkitekt		67-	

TEKNISK
90.309 LABORATORIEPERSONELL

1096	Laboratorieassistent	LR02		
1097	Laborant	LR04		
1098	Laborantleder		35-	

AM

[Handwritten signature]

90.312 GRAFISK DESIGN

1214	Tegner	LR04		
1104	Fotoleder		35-	

90.313 PREPARANT

1106	Preparant	LR03		
1107	Preparantleder		35-	

90.400 FORSKER

1109	Forsker	LR24		
1108	Forsker	LR25		
1110	Forsker		62-	
1183	Forsker		69-	
1111	Forskningssjef		71-	

Ved oppnormering fra kode 1108 bortfaller eventuelle doktorgradstillegg. Ved oppnådd professor-kompetanse gis innplassering på kode 1183 Forsker etter fastsatte retningslinjer. Ved oppnådd doktorgrad innenfor det fagområde/forskningsfelt som vedkommende er tilsatt i gis innplassering som 1109 Forsker.

Merknad:

Ved tilsetning i stilling som 1109 Forsker kommer godskrivingsreglene i fellesbestemmelsene § 5 og sikringsbestemmelsen i § 4 nr. 2 ikke til anvendelse. Opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen.

90.410 FORSKNINGSTEKNIKER

1511	Forskningstekniker	LR09		
1512	Forskningstekniker		35-	
1513	Seniorforskningstekniker		35-	
1514	Ledende forskningstekniker		35-	

90.500 RÅDGIVER

1434	Rådgiver		45-	
1364	Seniorrådgiver		60-	

90.510 PROSJEKTLEDER

1113	Prosjektleder		45-	
------	---------------	--	-----	--

90.520 UTREDNINGSLEDER

1114	Utredningsleder		52-	
------	-----------------	--	-----	--

90.600 ARBEIDERSTILLINGER

1115	Hjelparbeider	LR02		
1116	Spesialarbeider	LR02		
1117	Fagarbeider	LR03		
1203	Fagarbeider m/fagbrev	LR11		

Merknad:

Stillingskode 1203 Fagarbeider, gjenspeiler den yrkesmessige avlønningen for

arbeidstakere med offentlig fagbrev etter opplæringslova.

90.610 ARBEIDSLEDERSTILLINGER

1118	Arbeidsleder		35-	
1119	Formann		35-	
1120	Mester		35-	

90.701 KJØKKENPERSONALE

1184	Kokk	LR02		
1122	Førstekokk	LR04		
1123	Assisterende kjøkkensjef		35-	
1124	Kjøkkensjef		35-	

90.702 HUSHOLDSPERSONALE

1125	Husholdsassistent	LR02		
1126	Husholdsbestyrer	LR03		
1127	Husholdsleder		35-	
1128	Husøkonom		36-	

90.703 RENHOLDSPERSONALE M.V.

1129	Renholdsbetjent	LR02		
1130	Renholder	LR03		
1131	Tøyforvalter		35-	
1132	Renholdsleder		36-	

90.801 SOSIALSEKRETÆR/
SOSIALKURATOR

1133	Sekretær/kurator	LR15		2
1185	Spesialutdannet sosionom	LR18		2
1173	Klinisk sosionom	LR18		2
1134	Sekretær/kurator		46-	

90.805 STATLIGE BARNEHAGER

0829	Barnehageassistent	LR02		
0830	Barnehageassistent m/barnepleier- utdanning	LR04		
0947	Førskolelærer	LR15		2
1307	Pedagogisk leder		42-	
0948	Styrer		46-	

Merknad:

Kode 0947 Førskolelærer benyttes kun for arbeidstakere med 3-årig førskolelærerutdanning eller høyere. 0947 Førskolelærer med 2-årig spesialpedagogisk tilleggsutdanning som arbeider i spesialinstitusjon og som har inntil 20 års tjenesteansiennitet, gis 4 ltr. som en personlig ordning. De med 20 års tjenesteansiennitet eller mer gis 5 ltr. som en personlig ordning.

90.810 BEDRIFTSELSETJENESTE

0790	Bedriftssykepleier		46-	
1282	Bedriftsfysioterapeut		46-	
0791	Bedriftslege		58-	
0792	Bedriftsoverlege		62-	

90.850 TEKNISK DRIFT M.V.

1215	Sikkerhetsbetjent	LR03		
1216	Driftsoperatør	LR03		
1136	Driftstekniker		35-	
1137	Driftsleder		35-	

UNGE

90.910 ARBEIDSTAKERE/LÆRLINGER/
ASPIRANTER

1138	Unge arbeidstakere inntil 17 år	80 % av ltr.19		
	mellom 17 og 18 år	85 % av ltr.19		
1362	Lærling	lønn i % av begynnerlønn i kode 1203		
1429	Aspirant		20-	
1446	Lærekandidat	lønn i % av begynnerlønn i kode 1203		

Denne lønnsplan gjelder for lærlinger og unge arbeidstakere innenfor områder hvor det ikke er opprettet særskilt aspirantordning. Ved fylte 18 år lønnes arbeidstakere i kode 1138 i samsvar med den stilling vedkommende fyller.

UNIVERSITETER, HØGSKOLER
OG FORSKNINGSINSTITUSJONER

17.200 SPESIALPEDAGOGISKE
KOMPETANSESENTRA

1141	Nattevakt	LR02		
0968	Internatassistent	LR03		
0969	Instruktør	LR03		
0970	Miljøterapeut	LR17		
1202	Miljøterapeut	LR15		2
1175	Musikkterapeut	LR16		2
1176	Musikkterapeut	LR20		1 el. 2
1472	Musikkterapeut		50-	

DEN NORSKE KIRKE

09.860 PREST

0922	Kapellan	LR26		1
1537	Prostiprest	L26		1
1555	Sokneprest	LR45		
1465	Spesialprest		56	

1466	Seniorprest		56	
0933	Prost			
0935	Domprost		73-	
1170	Biskop		85-	

17.500 FAGLIGE-ADMINISTRATIVE
LEDERSTILLINGER

1206	Undervisn.leder		44-	
1003	Avdelingsleder		44-	
1197	Studiesjef		45-	
1473	Studieleder		54-	
1004	Rektor		55-	
1006	EDB-sjef		56-	
1475	Instituttleder		58-	
1474	Dekan		60-	

17.510 UNDERVISNINGS- OG
FORSKERSTILLINGER

1007	Høgskolelærer/øvingslærer	LR23		
1352	Postdoktor	LR24		
1011	Førsteamanuensis	LR24		
1198	Førstelektor	LR24		
1008	Høgskolelektor	LR25		
1009	Universitetslektor	LR25		
1010	Amanuensis	LR25		
1308	Klinikkveterinær		46-	
1012	Høgskoledosent		60-	
1532	Dosent		69-	
1013	Professor		69-	
1404	Professor		78-	

Ved innplassering på kode 1011 Førsteamanuensis og kode 1198 Førstelektor bortfaller doktorgradstillegg.

Merknad:

Ved tilsetning i stilling som 1011 Førsteamanuensis, 1198 Førstelektor og som 1352 Postdoktor kommer godskrivingsreglene i fellesbestemmelsene § 5 og sikringsbestemmelsen i § 4 nr. 2 ikke til anvendelse. Opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen.

Merknad:

Kode 1404 Professor for faglig lederskap kan kun benyttes etter godkjenning fra KMD.

17.515 UTDANNINGSSTILLINGER

1018	Vitenskapelig assistent	LR02		
1017	Stipendiat	LR20		
1476	Spesialistkandidat	LR20		
1019	Vitenskapelig assistent		35-	

AT

1020	Vitenskapelig assistent		42-	
1378	Stipendiat		49-	

Merknad:

Ved tilsetning fra 1. mai 2012 eller senere som 1017 Stipendiat og 1476 Spesialistkandidat, foretas innplassering på minimum ltr. 50, LR20 alt. 8, og det gis tilsvarende fiktiv tjenesteansiennitet. Andre godskrivingsregler kommer ikke til anvendelse. Videre opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen. Den fiktive tjenesteansienniteten faller bort ved overgang til annen stilling.

17.520 UNIVERSITETSBIBLIOTEKAR

1200	Førstebibliotekar	LR24		
1199	Universitetsbibliotekar	LR25		
1025	Riksbibliotekar		78-	

Merknad:

Ved tilsetning i stilling som 1200 Førstebibliotekar kommer godskrivingsreglene i fellesbestemmelsene § 5 og sikringsbestemmelsen i § 4 nr. 2 ikke til anvendelse. Opprykk på lønnsstigen skjer etter tjenesteansiennitet i stillingen.

BARNE- OG FAMILIEVERN

18.385 DIVERSE STILLINGER

1484	Assistent	LR02		
1486	Miljøarbeider	LR04		
1489	Miljøterapeut	LR15		2
1488	Miljøterapeut	LR17		
1534	Spesialutdannet miljøterapeut	LR18		2
1487	Miljøarbeider		36-	
1492	Leder		36-	
1491	Ass. leder		41-	
1490	Spesialutdannet miljøterapeut		46-	
1493	Leder		47-	

KLINISK TJENESTE - DIV.

18.386 STILLINGER

1494	Sosionom	LR15		2
1495	Barnevernspedagog	LR15		2
1508	Vernepleier	LR15		2
1496	Klinisk barnevernspedagog	LR18		2
1509	Spesialutdannet vernepleier	LR18		2
1510	Spesialutdannet barnevernspedagog	LR18		2

21.203 PSYKOLOG

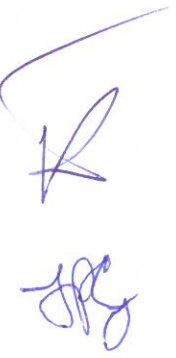
0794	Psykolog		51-	
1304	Psykolog med godkjent spesialitet		58-	

AM

0795	Spesialpsykolog		59-	
0796	Sjefpsykolog		61-	

ADT

Handwritten signature and initials in blue ink, located in the bottom right corner of the page.